

10—17 januari

Debatter m. m.**Torsdagen den 10 januari**

	Sid.
Ålderspresidentens hälsningstal	3
Anförande av talmannen efter talmansvalen	10

Fredagen den 11 januari

Talmannens anförande vid riksdagens öppnande	12
--	----

Tisdagen den 15 januari

Interpellation av herr Svensson i Stenkyrka ang. den aktuella bränslesituationen	14
--	----

Onsdagen den 16 januari

Svar på frågor av:

herr Braconier ang. redogörelse för de åtgärder som vidtagits för att omhänderta de ungerska flyktingar, som kommit till Sverige	20
herr Königson ang. arbetstillstånd för den konstfrusna isbanan vid Rambergsvallen i Göteborg	23

Interpellationer av:

herr Eliasson i Moholm ang. genomförandet av 1952 års riksdags beslut om ny underbefälsorganisation	28
herr Magnusson i Borås ang. tillsättandet av experter för en samordning och översyn av utredningsmaterialet beträffande ungdomsbrottslighetsfrågorna	28

Torsdagen den 17 januari

Interpellationer av:

herr Hallén ang. publicering av en s. k. vitbok om affären Raoul Wallenberg	35
herr Stiernstedt ang. storflygplatsen Halmsjön	35
herr Andersson i Björkäng ang. beskattningen av ersättningar för rökskadador från skifferoljeverket i Kvarntorp	36

Samtliga avgjorda ärenden**Torsdagen den 10 januari**

	Sid.
Val av talmän	10
Val av sekreterare	11

Tisdagen den 15 januari

Val av talmanskonferens	13
» » kanslideputerade	14
» » kanslitillsättare	14
» » ekonomideputerde	14

Onsdagen den 16 januari

Val av ledamöter i de ständiga utskotten	17
» » statsrevisorer med suppleanter	19
» » ombud i Nordiska rådet	20

Torsdagen den 17 januari

Val av suppleanter i de ständiga utskotten och i Nordiska rådet	30
--	----

I enlighet med § 49 regeringsformen och § 2 riksdagsordningen sammanträdde andra kammaren här i huvudstaden i den uti riksdagens hus för kammaren anordnade samlingsalen.

Torsdagen den 10 januari

Kl. 11.00

§ 1

Sammanträdet öppnades av representanten för Värmlands län herr HALLÉN såsom den ledamot, vilken bevisat de flesta riksdagarna, med följande ord:

Jag hälsar er, ärade riksdagskamrater, välkomna till 1957 års riksdag.

Alltjämt samlas vi under osäkra förhållanden. Sedan flera år tillbaka skockar sig ovädersmolnen vid synranden. Om något upplöses, bildas snart ett nytt. Världen är fylld av konfliktämnen, men det är som om ryggade staterna tillbaka för att tillgripa de vapen som hotar vår värld med en allomfattande förintelse. Men det är ingen betryggande fredsgaranti i sig själv, om det också ger fredens krafter en viss respekt.

En fredsfaktor i tillväxt är Förenta Nationerna. Vi har sett, hur förbundet har lyckats stävja aggressiva tilltag, låt vara att andra för dess fredsaktion gynnsamma omständigheter varit medverkande. Men vi har också bevittnat förbundets begränsning och fått en ny påminnelse om nödvändigheten att utrusta det med än starkare resurser. Särskilt glädjande är, kamrater, att förbundet trots påtagliga brister dock i växande omfattning börjar i allmänna tänkandet förkroppsliga världssamvetet och att människorna alltmer knyter sina förhoppningar och riktar sina vädjanden till förbundet. Den anda av klart omdöme och omutlig opartiskhet och redbarhet som FN-chefen utvecklar, ålägger inte minst oss såsom hans landsmän att slå vakt om den andan.

Vi har i dag att hälsa en ovanligt stor skara nya kamrater. Vi frågar oss då helt naturligt: Skall denna förnyelse också kunna märkas på kammarens yttre sätt att vara? Det är naturligt att många nykomlingar söker anknyta till rådande praxis och vanor. Det är kanske i och för sig riktigt, och i ett avseende är detta av högsta värde. Nu blir de — jag säger det till de nya kamraterna — snart placerade i de respektive utskotten. Den svenska riksdagens utskottsarbete har med rätta namn om sig för grundlighet, saklighet och vederhäftighet, en tradition, som bör väl vårdas. Jag har den känslan, att utskottsarbetet är liksom en konkret bild av den svenska demokratien, när den arbetar som bäst med hänsynstagande till olika meningar och försöker att så objektivt som möjligt nalkas problemen.

Denna saklighet och grundlighet brukar också komma fram i våra kammardebatter. Skulle man uttala en önskan angående dessa, så vore det att man skulle försöka bryta den tendens som jag, som tillbragt ganska många år här, har tyckt mig finna på senare år, nämligen att anförandena mister mycket av sin personliga färg och blir lätt stereotypa och till formen ganska likriktade. Tänk, om det stora inslaget av nya krafter i kammaren skulle komma till synes även i debatterna! Något som man skulle önska vore en större koncentration, alltså kortare anföranden och kortare repliker, ja, jag går så långt

att jag ifrågasätter, om inte frågor och inpass i måttlig omfattning skulle ge debatterna mera färg och livfullhet. Det skulle framför allt framkalla ett större intresse hos pressen och genom den hos allmänheten.

Det är alltså fråga om liksom en nybildning. Men en god tradition, som man bör följa, är det goda kamratskapet och vänskapen över partierna. Det underlättar också den sakliga bedömningen av problemen till det helas gagn.

Med hopp alltså att denna riksdag måtte ge prov samtidigt på en frisk, radikal förnyelseanda och en vakthållning kring gamla beprövade värden, när det gäller den personliga umgängelsen, förklarar jag denna sammankomst öppnad.

§ 2

Herr ordföranden tillkännagav, att han anmodat undertecknade att föra protokollet till dess sekreterare hunnit utses ävensom att kanslipersonal blivit till erforderligt antal av honom för tillfället antagen; och blevo på framställd proposition dessa åtgärder av kammaren godkända.

§ 3

Upplästes följande till kammaren inkomna protokoll angående den i § 32 riksdagsordningen föreskrivna fullmaktsgranskningen:

Protokoll, hållet inför statsrådet och chefen för justitiedepartementet den 3 januari 1957.

I anledning av stadgandet i § 32 riksdagsordningen hade statsrådet och chefen för justitiedepartementet anmodat tre bland de av riksdagen valde fullmäktige i riksbanken och tre bland fullmäktige i riksgäldskontoret att närvara vid den granskning av riksdagsmannafullmakter som skulle inför departementschefen företagas innan årets riksdag sammanträdde; och infunno sig nu av fullmäktige i riksbanken herrar Åsbrink, Persson och Kollberg samt av

fullmäktige i riksgäldskontoret herrar Nordlander, Strand och Hagberg.

Till justitiedepartementet hade insänts fullmakter för de vid allmänna valen under september 1956 utsedda 231 ledamöterna av riksdagens andra kammare, däribland numera avlidne förbundsordföranden Jerker Svensson.

Den för Svensson utfärdade fullmakten undantogs från granskning.

Vid granskning av övriga fullmakter framställdes icke någon anmärkning mot desamma.

Protokoll över granskningen jämte förteckning å de granskade fullmakterna skulle tillika med dessa överlämnas till andra kammaren.

I ämbetet

Oskar Adelson

Den i protokollet omförmälda förteckningen var av följande lydelse:

Förteckning

å ledamöter av riksdagens andra kammare enligt fullmakter, granskade inför chefen för justitiedepartementet den 3 januari 1957.

Stockholms stad.

- 1 Statsministern Tage Erlander
- 2 Professorn Bertil Ohlin
- 3 Professorn Elis Håstad
- 4 Statsrådet Torsten Nilsson
- 5 Ombudsmannen Gerda Höjer
- 6 Fru Nancy Eriksson
- 7 Direktören Gustaf Kollberg
- 8 Fru Elsa Ewerlöf
- 9 Ombudsmannen Sture Henriksson
- 10 Socialsekreteraren Einar Rimmerfors
- 11 Redaktören Hilding Hagberg
- 12 1:e ombudsmannen Ernst Ahlberg
- 13 Metallarbetaren Hans Gustafsson
- 14 1:e aktuarien Folke Nihlfors
- 15 Ombudsmannen Sigrid Ekendahl
- 16 Möbelsnickaren Martin Larsson
- 17 Professorn Gunnar Heckscher
- 18 Civilekonomen Hans Hagnell
- 19 Direktören C. W. Carlsson
- 20 Rektorn Stellan Arvidsson
- 21 Pol. mag. Olle Dahlén

- 22 T. f. komministern, teol. lic. David
Svenungsson
- 23 Redaktören Gustav Johansson
- 24 Förbundsordföranden Inga Thors-
son
- 25 Stadsfiskalen Lennart Eliasson

Stockholms län.

- 26 Lantarbetaren Eskil Eriksson i
Hökhuvud
- 27 Redaktören Gunnar Helén i Salt-
sjö-Duvnäs
- 28 Metallarbetaren Arthur Sköldin i
Sundbyberg
- 29 Direktören Jarl Hjalmarson i Li-
dingö
- 30 1:e aktuarien Margit Vinge i Nacka
- 31 Metallarbetaren Sven Hedqvist i
Nynäshamn
- 32 Godsägaren Lennart Stiernstedt i
Knivsta
- 33 Folkskollärarinnan Gunnel Olsson
i Åkersberga
- 34 Lantbrukaren Hjalmar Åhman i
Rånäs
- 35 Kommunalarbetaren Carl-Erik Jo-
hansson i Södertälje
- 36 Redaktören Augustinus Keijer i
Lidingö
- 37 Redaktören Erik Karlsson i Hud-
dinge
- 38 Fru Ulla Lidman-Frostenson i
Lovö

Uppsala län.

- 39 Ombudsmannen John Lundberg i
Uppsala
- 40 Hemmansägaren Edvin Jacobsson
i Tobo
- 41 Statssekreteraren Ragnar Eden-
man i Uppsala
- 42 Professorn Henrik Munktell i Upp-
sala
- 43 Fru Eivor Wallin i Skutskär

Södermanlands län.

- 44 Redaktören Ossian Sehlstedt i Es-
kilstuna
- 45 Lantarbetaren Gustaf Larsson i
Julita
- 46 Disponenten Sven Wedén i Eskils-
tuna

- 47 Fru Ellen Svedberg i Eskilstuna
- 48 Landstingsmannen Carl Eric He-
din i Kärrboda, Nyköping
- 49 Lantbrukaren Ragnar Ekström i
Björkvik
- 50 Godsägaren Karl Kilsmo i Wings-
leör, Lista

Östergötlands län.

- 51 Metallarbetaren Fridolf Thapper i
Finspång
- 52 Redaktören Ingemar Andersson i
Linköping
- 53 Hemmansägaren Martin Skoglund
i Doverstorp
- 54 Överingenjören Gustav Boija i
Norrköping
- 55 Lantarbetaren Sven Persson i
Appuna
- 56 Kontoristen Astrid Bergegren i
Norrköping
- 57 Hemmansägaren Ivar Johansson i
Mysinge, Östra Husby
- 58 Kamreraren Karin Wetterström i
Linköping
- 59 Lantbrukaren Sigvard Rimås i Me-
devi
- 60 Ombudsmannen Rune Johansson i
Norrköping
- 61 Metallarbetaren Oscar Franzén i
Motala

Jönköpings län.

- 62 F. d. banbitrådet Edvin Gustafs-
son i Tenhult
63. Chefredaktören Yngve Hamrin i
Jönköping
- 64 Metallarbetaren Harald Almgren i
Norrahammar
- 65 Ryttmästaren greve Torgil G. von
Seth å Bratteborg
- 66 Hemmansägaren John Wilhelm
Pettersson i Sävsjö
- 67 Charkuteriarbetaren Henning
Carlsson i Huskvarna
- 68 Ombudsmannen Anders Forsberg
i Nässjö
- 69 Lantbrukaren C.-W. Lothigius i
Örserumsbrunn
- 70 Fabrikören Karl Rask i Bredaryd

Kronobergs län.

- 71 Lantbrukaren Hjalmar Gustafson
i Dädesjö
- 72 Hemmansägaren Erik Magnusson
i Tumhult
- 73 Hemmansägaren Fridolf Jansson i
Benestad, Alvesta
- 74 Sektionschefen Fritz Persson i
Växjö
- 75 Civilekonomen Erik Strandh i
Växjö

Kalmar län.

- 76 Fru Tekla Torbrink i Kalmar
- 77 Agronomen Einar Hæggbloom i Kå-
remo
- 78 Typografen Eric W. Johanson i
Västervik
- 79 Hemmansägaren Fritz Börjesson i
Isgärde, Glömminge
- 80 Distriktslantmätare Mac P. Hamrin
i Kalmar
- 81 Rektorn Stig Alemyr i Vimmerby
- 82 Hemmansägaren Sven Svensson i
Krokstorp

Gotlands län.

- 83 Fiskaren Bengt Arweson i Gothem
- 84 Lantbrukaren Per Svensson i Sten-
kyrka
- 85 Lantbrukaren Johan Ahlsten i
Hemse

Blekinge län.

- 86 Metallarbetaren Thure Andersson
i Ronneby
- 87 Lantbrukaren Per A. Johnsson i
Mörtrum
- 88 Rörmontören Eric Karlsson i Olof-
ström
- 89 Landstingsmannen greve Hans
Wachtmeister i Vambåsa, Ron-
neby
- 90 Barnavårdsmannen Thyra Löf-
qvist i Mörrum

Kristianstads län.

- 91 Målarmästaren Gunnar Engkvist i
Bjärnum
- 92 Lantbrukaren Jöns Nilsson i Bäste-
kille, Vitaby

- 93 Bankofullmäktigen Filip Kristens-
son i Osby
- 94 F. d. lantarbetaren Karl Jönsson
i Gärd's Köpinge
- 95 Statsrådet Sam B. Norup
- 96 Barnavårdsmannen Eddy Eriksson
i Ängelholm
- 97 Direktören Gösta Darlin i Osby
- 98 Sägverksarbetaren Arvid Nilsson i
Lönsboda

*Malmö, Hälsingborgs, Landskrona
och Lunds städer.*

- 99 Chefredaktören Gösta Netzen i
Malmö
- 100 Redaktören Jean Braconier i
Malmö
- 101 Ombudsmannen Einar Hennings-
son i Hälsingborg
- 102 Köpmannen Carl Christenson i
Malmö
- 103 Expeditorén Erik Adamsson i
Malmö
- 104 Folkskollärarinnan Eva Karlsson i
Hälsingborg
- 105 Seminiarieläraren Johannes Blid-
fors i Lund
- 106 Disponenten Sigfrid Löfgren i
Malmö
- 107 Redaktören Eric Svenning i
Malmö
- 108 Bankdirektören C. G. Regnéll i
Lund
- 109 Plåtslagaren Hugo Valter Bengts-
son i Landskrona

Malmöhus läns valkrets.

- 110 Förutvarande statsrådet Per Edvin
Sköld
- 111 Lantarbetaren Axel Landgren i
Bjåresjö
- 112 Förste stationsskrivaren Eric Ne-
lander i Trelleborg
- 113 Agronomen Eric Nilsson i Svalöv
- 114 Lantbrukaren Nils G. Hansson i
Skegrie
- 115 Fiskaren Hans Levin i Kämpinge
- 116 Barnavårdsmannen Mary Holm-
qvist i Svalöv
- 117 Lantbrukaren Nils Persson i
Svensköp

- Hallands län.*
- 118 Ombudsmannen Tore Bengtsson i Halmstad 147 F. d. överingenjören Bengt Sjölin i Trollhättan
- 119 Lantbrukaren Anders Pettersson i Dahl, Vessigebro *Älvsborgs län,*
södra valkretsen.
- 120 Kontorsföreståndaren Ingemund Bengtsson i Varberg 148 Statsrådet John Ericsson
- 121 Läroverksadjunkten Nils Nestrup i Halmstad 149 Disponenten Tage Magnusson i Borås
- 122 Godsägaren Gust. Nilsson i Göingegården, Lindberga 150 Lantbrukaren Einar Andersson i Hyssna
- Göteborgs stad.* 151 Pastorn Axel Gustafsson i Borås
- 123 Leg. läkaren Bertil von Friesen 152 Folkskolläraren Hans Nyhage i Kinna
- 124 Leg. läkaren Elisabet Sjövall
- 125 Bankkamreraren Sven Gustafson *Skaraborgs län.*
- 126 Trafikinspektören Olof Nilsson 153 Folkskolläraren Walter Sundström i Skövde
- 127 Direktören Bengt Bengtsson 154 Folkskolläraren Oscar Malmborg i Skövde
- 128 Civilingenjören Carl S:son Schmidt 155 Lantmätaren Rolf Eliasson i Moholm
- 129 Tulltjänstemannen Knut Senander avliden 156 Lantbrukaren Johannes Onsjö i Larv
- 131 Socialinspektören Brita Elmén 157 Lantarbetaren Nils Odhe i Vinninga
- 132 Linjearbetaren Olof Andreasson 158 Fabrikören Harry Carlsson i Tibro
- 133 Verkstadsarbetaren Ture Königson 159 Barnavårdsmannen Elisabet Johansson i Skövde
- 134 Industritjänstemannen Stina Wallerius 160 Handlanden Einar Setterberg i Vilske-Kleva
- Göteborgs och Bohus läns lands-
tingsområde.*
- 135 Pappersbruksarbetaren Gösta Andersson *Värmlands län.*
- 136 Agronomen Waldemar Svensson 161 Prosten Harald Hallén i Arvika
- 137 Lantbrukaren Carl E. Johansson 162 Stadsbibliotekarien Gustaf Nilsson i Kristinehamn
- 138 Hemmansägaren Ernst V. Staxäng 163 Chefredaktören Manne Ståhl i Karlstad
- 139 Fiskaren Olof Johansson 164 Lantbrukaren Leif Cassel i Gunnerud, Alster
- 140 Överläraren Einar Dahl 165 F. d. järnvägstjänstemannen August Spångberg i Charlottenberg
- 141 Hemmansägaren C. O. Carlsson 166 Lantbrukaren Arvid Andersson i Ryggestad, Gunnarskog
- Älvsborgs län,*
norra valkretsen.
- 142 Boktryckaren Patrik Svensson i Alingsås 167 Ombudsmannen Harry Wahren-dorff i Höjen, Nor
- 143 Lantbrukaren Sven Antby i Långared, Anten 168 Lantbrukaren Arthur Widén i Norrum, Nyed
- 144 F. d. ombudsmannen Artur Lundqvist i Trollhättan 169 Assistenten Viola Sandell i Karlstad
- 145 Bankofullmäktigen Axel Rubbestad i Vrine, Ödeborg
- 146 Kammarherren James I. A. Dickson i Vikaryd, Alingsås

Örebro län.

- 170 Ombudsmannen Erik Brandt i Aspabruk
 171 Pastor Ruben Swedberg i Örebro
 172 Annonschefen Henry Allard i Örebro
 173 Metallarbetaren Göran Petterson i Degerfors
 174 Direktören Helmer Nordqvist i Karlskoga
 175 Direktören Ebbe Rydén i Örebro
 176 Folkskollärarinnan Lena Renström-Engenäs i Kumla
 177 Hemmansägaren Karl Andersson i Björkäng, Bångbro

Västmanlands län.

- 178 Bankofullmäktigen David Hall i Västerås
 179 Folkskolläraren Hernfrid Bark i Riddarhyttan
 180 Borgmästaren Olov Rylander i Västerås
 181 Rådmannen Ernst Jacobsson i Sala
 182 Landstingsledamoten Rosalie (Rosa) Svensson i Kungsör
 183 Majoren Dag Edlund i Västerås
 184 Lantbrukaren Sven Vigelsbo i Sala

Kopparbergs län.

- 185 Järnbruksarbetaren Erik Leonard Östrand i Avesta
 186 Fru Elsa Ingeborg Lindskog, född Forsberg, i Kvarnsveden
 187 Rektorn Anders Olof Hammar i Folkärna
 188 Järnvägskontoristen Sven Axel Mellqvist i Falun
 189 Advokaten Lars Evald Birger Gzelius i Falun
 190 Köpmannen Johan Östen Ågren i Malung
 191 Gruvarbetaren Karl Torsten Fredriksson i Grängesberg
 192 Hemmansägaren Robert Leander Jansson i Rävbacken, Aspeboda
 193 Skogsarbetaren Kvickers Olof Persson i Lima

Gävleborgs län.

- 194 Redaktören Gustav Adolv Olsson i Gävle
 195 Statsrådet Per Sigurd Lindholm
 196 Direktörsassistenten Nils Göran Stenberg i Edsbyn
 197 Åkeriägaren Per Einar Asp i Kila-fors
 198 Ombudsmannen Erik Johan Severin i Gävle
 199 Ombudsmannen John Erik Eriksson i Hudiksvall
 200 Glasmästaren Gustaf Gerhard Nilsson i Gävle
 201 Första distriktssköterskan Edith Virginia Liljedahl i Gävle
 202 Ombudsmannen Henning Ferdinand Nilsson i Gävle

Västernorrlands län.

- 203 Jordbrukaren E. W. Norén i Nyadal
 204 F. d. skogsarbetaren Lars Jonsson i Överturingen
 205 Folkskolläraren John R. Anderson i Sundsvall
 206 Ombudsmannen Harald Kärlander i Kyrkdal
 207 Statsrådet Gunnar Hedlund
 208 Ombudsmannen Bernhard Sundelin i Bredbyn
 209 Häradshövdingen Nils Gustaf Fröding i Sundsvall
 210 Lantbrukaren Oscar Andersson i Långviksmon
 211 Fabriksarbetaren Alf Andersson i Essvik

Jämtlands län.

- 212 Skogsarbetaren Sigfrid Jonsson i Strömsund
 213 Hemmansägaren Helge Lindström i Lockne
 214 Direktören Nils Agerberg i Östersund
 215 Hemmansägaren Elias Jönsson i Jämtlands Sikås
 216 Ombudsmannen Birger Nilsson i Östersund

Västerbottens län.

- 217 Folkskolläraren Gösta Skoglund i Umeå

- 218 Folkskollärarinnan Ragnhild Sandström i Teg
- 219 Överrevisorn Oskar Åkerström i Klemensnäs
- 220 Hemmansägaren Carl Östlund i Klutmarksby, Skellefteå
- 221 Handlanden Uddo R. Jacobson i Vilhelmina
- 222 Kommunalarbetaren Henning Gustafsson i Skellefteå
- 223 Hemmansägaren Jan-Ivan Nilsson i Västerås, Tvärålund
- Norrbottnens län.*
- 224 Folkskolläraren Ivar Jansson i Kalix
- 225 Sågverksarbetaren Olof W. Wiklund i Öjebyn
- 226 Redaktören Helmer Holmberg i Luleå
- 227 Förste kriminalassistenten R. Lassinantti i Luleå
- 228 Fru Märta Boman i Prästholm
- 229 Bokhållaren John G. Löfroth i Luleå
- 230 Fru Annie Jäderberg i Kiruna
- 231 Skogsinspektoren Harald Larsson i Hedenäset

Vidare upplästes följande protokoll angående fullmaktsgranskning:

Protokoll, hållet inför statsrådet och chefen för justitiedepartementet den 8 januari 1957.

Till justitiedepartementet hade den 5 och den 7 januari 1957 från länsstyrelserna i Östergötlands län och Göteborgs och Bohus län inkommit fullmakter för Einar Gustafsson, Mem, Söderköping, Evert Svensson, Kungälv, och Valter Kristenson, Göteborg, vilka vid nya röstsammanräkningar blivit utsedda såsom ledamöter av riksdagens andra kammare i stället för avgångna ledamöter av samma kammare.

Vid granskning av fullmakterna, som företogs inför chefen för justitiedepartementet samt vidare av vederbörande fullmäktige i riksbanken och riksgäldskontoret, framställdes mot fullmakterna icke någon anmärkning.

Protokoll över vad sålunda förekommit skulle jämte de granskade fullmakterna överlämnas till andra kammaren.

I ämbetet:

Oskar Adelsonh

Protokoll, hållet inför statsrådet och chefen för justitiedepartementet den 10 januari 1957.

Till justitiedepartementet hade den 9 januari 1957 från länsstyrelsen i Kristianstads län inkommit fullmakt för Christer Olofson, Kristianstad, vilken vid ny röstsammanräkning blivit utsedd såsom ledamot av riksdagens andra kammare i stället för avgången ledamot av samma kammare.

Vid granskning av fullmakten, som företogs inför chefen för justitiedepartementet samt vidare av vederbörande fullmäktige i riksbanken och riksgäldskontoret, framställdes mot fullmakten icke någon anmärkning.

Protokoll över vad sålunda förekommit skulle jämte den granskade fullmakten överlämnas till andra kammaren.

I ämbetet:

Oskar Adelsonh

Vid sistnämnda båda protokoll voro fogade de däri avsedda fullmakterna för dels föreståndaren Einar Gustafsson, Mem, Söderköping, socialvårdstjänstemannen Evert Svensson, Kungälv, och metallarbetaren Valter Kristenson, Göteborg, dels ock chefredaktören Christer Olofson, Kristianstad, att inträda såsom ledamöter av kammaren för tiden till den 1 januari år 1961 efter respektive herrar Johansson i Mysinge, Andersson i Mölndal, Svensson i Göteborg och Kristensson i Osby.

§ 4

Företogs upprop av kammarens ledamöter.

Vid uppropet befunnos fröken Olsson samt herrar Andersson i Linköping, Netzén, Löfgren, Bengtsson i Halmstad, Johansson i Torp, Dickson, Sundström,

Ståhl, Widén, Rylander och Olsson från-
varande.

Fröken Olsson samt herrar Anders-
son i Linköping, Netzen, Löfgren,
Bengtsson i Halmstad, Johansson i Torp,
Dickson, Sundström, Widén och Ry-
lander hade i till kammaren ingivna
ansökningar, som nu upplästes, anhål-
lit om ledighet från riksdagsgöromålen.

Herrar Ståhl och Olsson hade till
kammaren inkommit med läkartintyg,
vilka nu föredrogos.

§ 5

Anställdes val av talman; och be-
fanns efter valets utgång hava till tal-
man blivit utsedd herr Nilsson i Kristi-
nehamn med samtliga godkända eller
206 röster.

§ 6

Vid nu företaget val av förste vice
talman utsågs därtill herr Skoglund i
Doverstorp med samtliga vid detta val
avgivna 173 röster.

§ 7

Företogs val av andre vice talman;
och blev därtill utsedd herr Malmborg
med samtliga avgivna eller 160 röster.

§ 8

Herr TALMANNEN yttrade:

Ärade kammarledamöter! På egna och
vice talmännens vägnar ber jag att få
framföra ett tack för det förtroende,
som kammaren visat oss genom de val
som nu förrättats.

§ 9

Upplästes ånyo och lades till hand-
lingarna de under § 4 här ovan omför-
mällda ansökningarna och läkarintygen,
vilka voro av följande lydelse:

Till Riksdagens andra kammare

Undertecknade anhåller härmed vörd-
samt om ledighet från riksdagsgöromå-
den den 10—12 jan. 1957, för deltagande

i sammanträde med Europarådets råd-
givande församling.

Stockholm den 12 dec. 1956

Gunnel Olsson *Ingemar Andersson*
Tore Bengtsson *Walter Sundström*

Riksdagens andra kammare

Kansliet, Riksdagshuset,
Stockholm

För fullgörande av uppdraget som
delegat vid Förenta Nationernas gene-
ralförsamling anhåller undertecknad om
ledighet från riksdagsarbetet under den
tid generalförsamlingen pågår.

Malmö den 1 januari 1957

Gösta Netzen

Till Riksdagens andra kammare
Stockholm

Då jag ej kunnat undgå att under
kommande vecka fullgöra ett angeläget
affärsuppdrag i Frankrike för det före-
tag, i vilket jag är anställd, anhåller
jag om ledighet från riksdagsarbetet da-
garna 10—12 januari.

Malmö den 5 januari 1957

Sigfrid Löfgren

Undertecknad anhåller härmed om
ledighet från riksdagsgöromålen den
10 januari 1957 p. g. a. att jag skall när-
vara vid en jordfästning och ej kan in-
träffa förrän kl. 12 i Stockholm.

Torp den 9 1 1957

Carl E. Johansson
i Torp

Till andra kammaren

Med anledning av session i Europarå-
dets rådgivande församling samt därpå
följande kommittésammanträden får jag
anhålla om ledighet från de ordinarie
riksdagsgöromålen från den 10 t. o. m.
den 15 januari 1957.

Vikaryd, Alingsås, den 4 januari 1957

James I. A. Dickson

Till Riksdagens andra kammare

Härmed anhåller jag vördsamt om le-
dighet från riksdagsarbetet från och
med den 10 jan. 1957 för beivrande

av F. N:s generalförsamling i New York samt att i samband med vistelsen i USA företa en planerad studieresa.

Norum, Molkom, den 2 jan. 1957

A. Widén

Till Riksdagens andra kammare

Med anledning av tjänsteresa tiden 10—12 januari 1957 anhåller jag härmed vördsamt om ledighet från riksdagsgöromålen under sagda tid.

Västerås den 9 januari 1957

Olov Rylander

Att ledamoten av Riksdagens andra kammare redaktör Manne Ståhl på grund av genomgången operation för Sinuitis max. chron. tills vidare är förhindrad att delta i Riksdagens arbete intygas härmed på heder och samvete.

Centrallasarettet, Karlstad, den 7/1 1957

J. Chr. Hafstad
avd.läkare

Härmed intygas att riksdagsman Gustav Adolv Olsson på grund av sjukdom vårdas på Södersjukhuset och ej kan infinna sig till Riksdagens öppnande.

Stockholm den 8/1 1957

Jan Philipson
leg. läk.

Ledighet från riksdagsgöromålen beviljades herr Johansson i Torp innevarande dag samt från och med denna dag för fröken Olsson och herrar Andersson i Linköping, Bengtsson i Halmstad, Sundström, Löfgren och Rylander till och med den 12 januari, för herr Dickson till och med den 15 januari samt för herrar Netzén, Widén, Ståhl och Olsson tills vidare.

§ 10

Föredrogos åter de under § 3 här ovan intagna protokollen, varefter kammaren beslöt att, med godkännande av de däri omförmälda fullmakterna, lägga protokollen till handlingarna.

§ 11

På hemställan av herr talmannen beslöt kammaren att genast företaga val av sekreterare, varefter det sålunda beslutade valet företogs; och befanns efter valsedlarnas öppnande och uppräkningsvalet hava så utfallit, att till sekreterare utsetts statskommissarien Gunnar Britth med samtliga avgivna eller 145 röster.

Sedan sekreteraren på kallelse infunnit sig, meddelade herr talmannen honom underrättelse om valets utgång och hälsade honom välkommen.

Protokollföringen övertogs härefter av sekreteraren.

Ernst V. Staxäng Nancy Eriksson

§ 12

Tillkännagavs, att Kungl. Maj:t låtit genom offentligt anslag bjuda och kalla riksdagens samtliga ledamöter att fredagen den 11 innevarande månad kl. 11 infinna sig i slottskapellet samt, efter förrättad gudstjänst, enligt § 34 riksdagsordningen begiva sig till rikssalen för att där inhämta vad Kungl. Maj:t hade att meddela riksdagen.

§ 13

Herr talmannen meddelade, att till kammarens förfogande överlämnats ett antal inträdesbiljetter till rikssalen vid riksdagens öppnande, och hemställde, att fördelning av dessa biljetter finge ske genom kammarens kansli med iakttagande, att de för ledamöterna från var och en av rikets valkretsar avsedda biljetterna utlämnades till valkretsens äldste närvarande representant, som sedermera finge ombesörja den vidare utdelningen.

Detta förslag blev av kammaren bifallet.

Kammarens ledamöter åtskildes härefter kl. 12.16.

In fidem
Gunnar Britth

Fredagen den 11 januari

Kl. 10.30

§ 1

Herr talmannen meddelade, att herrar Johansson i Torp och Rylander, som vid kammarens sammanträde den 10 januari beviljats ledighet från riksdagsgöromålen, denna dag intagit sina platser i kammaren.

§ 2

På förslag av herr talmannen, som förklarade sig hava om tiden för valen samrätt med första kammarens talman, beslöt kammaren att vid plenum tisdagen den 15 innevarande januari företaga val av fyra ledamöter i talmanskonferensen, två kanslideputerade, sex ledamöter att jämte talmannen och vice talmännen tillsätta befattningshavare hos kammaren samt fyra ledamöter att handhava vården om kammarens ekonomiska angelägenheter.

§ 3

På förslag av herr talmannen, som förklarade sig hava om tiden för valen samrätt med första kammarens talman, beslöt kammaren att vid plenum onsdagen den 16 i denna månad företaga val av ledamöter respektive ombud och påföljande dag val av suppleanter i de ständiga utskotten och i Nordiska rådet samt vid förstnämnda sammanträde jämväl av revisorer och revisorssuppleanter för granskning av statsverkets, riksbankens och riksgäldskontorets tillstånd, styrelse och förvaltning.

§ 4

Herr talmannen och kammarens ledamöter avgingo kl. 10.45 till slottskapellet, varest riksdagspredikan hölls av

pastor primarius teologie doktorn Olle Nystedt. Efter slutad gudstjänst begav sig kammaren till rikssalen. Hans Maj:et Konungen öppnade där riksdagen med ett tal. Sedan första kammarens talman härefter framfört första kammarens undersåttliga vördnad, framträdde **ANDRA KAMMARENS TALMAN** och yttrade:

Eders Majestät!

Den andra kammare, som i dag deltagit i det högtidliga öppnandet av 1957 års riksdag, har utsetts vid de under fjolåret förrättade direkta valen.

Kammaren har i betydande grad fått en ny sammansättning. Den omständigheten lär emellertid inte komma att medföra någon ändring i kammarens vana att grundligt och pliktroget fullgöra sina arbetsuppgifter.

Den tendens till ökad förståelse och samarbetsvilja länderna emellan, som vi tidvis trott oss se, byttes under det gångna årets sista månader i öppna konflikter med förödande av liv och egendom som enda resultat.

Denna tragiska händelseutveckling visar oss att freden ständigt är i fara i vår värld och att de undertryckta folkens frihetssträvanden kommer att förbli en ständig källa till oro intill dess deras rättigheter erkänts.

Genom dessa händelser har vi också fått en påminnelse om hur intimt vårt öde är bundet till andra folks och att vår egen försörjning och särskilt den höga levnadsstandard vi gläder oss åt, är, och alltmer blir, avhängig av att fred och ordning råder i världen omkring oss.

Mot bakgrunden härav ter det sig riktigt och naturligt att vår yttre politik inriktas inte allenast på självklar

humanitär hjälpverksamhet bland av olyckor drabbade folk, utan även på aktiva insatser inom Förenta Nationernas ram i syfte att utjämna och motverka konflikthanledningar.

Vårt lands deltagande i vakthållningen i Egypten, som vi med sorg erfarit redan krävt offer av den engagerade truppen, liksom vår medverkan i säkerhetsrådet, är ur denna synpunkt pliktuppfyllelser, som vi inte kan undandraga oss, utan att åsidosätta våra egna intressen.

Inom vårt lands gränser har vi att fortsätta och fullfölja vårt samhällsbyggande arbete. Eders Majestät har gett oss del av de planer, som närmast är aktuella. Med tillfredsställelse erfarer, att det nu synes möjligt att genomföra en upprustning av familjepolitiken och folkpensioneringen utan att detta behöver betyda eftersättande av nödvändiga förstärkningsåtgärder på forsk-

ningens, undervisningens, sjukvårdens och ungdomsvårdens områden.

Andra kammaren kommer beredvilligt att medverka uti det parlamentariska arbete, som erfordras i såväl dessa som andra sammanhang.

Jag framför till Eders Majestät andra kammarens försäkran om dess tillgivenhet och undersåtliga vördnad.

Talmännen fingo härefter vardera mottaga ett exemplar av dels Kungl. Maj:ts proposition, nr 1, angående statsverkets tillstånd och behov under budgetåret 1957/58, dels ock Kungl. Maj:ts berättelse till 1957 års riksdag om vad i rikets styrelse sig tilldragit, varefter ceremonien på rikssalen avslutades; och åtskildes kammaren vid utgåendet från rikssalen, enligt beslut fattat före avgången från dess samlingsrum.

In fidem

Gunnar Britth

Tisdagen den 15 januari

Kl. 10.00

§ 1

Upplästes följande till kammaren inkomna läkarintyg och ansökan:

Härmed intygas på begäran att riksdagsmannen Ernst Ahlberg på grund av hjärtåkomma är intagen på härvarande sjukhus fr. o. m. den 12 jan. 1957.
Lidingö den 14 jan. 1957

Ake Frisk
leg. läk.

Till talmannen i Riksdagens andra kammare.

För att fullgöra uppdraget som medlem av den svenska FN-delegationen får jag härmed vördsamt anhålla om ledighet från riksdagsarbetet från och med lördagen den 12 januari med beräknad

återkomst omkring månadsskiftet februari—mars.

Stockholm den 11 januari 1957

Jarl Hjalmarson

Kammaren beviljade herrar Ahlberg och Hjalmarson ledighet från riksdagsgöromålen från och med den 12 innevarande januari tills vidare.

§ 2

Företogs val av fyra ledamöter i talmanskonferensen, och blevo därtill utsedda

herr Hjalmarson,
» Ohlin,
» Pettersson i Dahl och
» Skoglund i Umeå,

envar med 97 röster.

Interpellation ang. den aktuella bränslesituationen

§ 3

Anställdes val av två kanslideputerade. Därvid lämnades på begäran ordet till

Herr FÖRSTE VICE TALMANNEN, som yttrade:

Herr talman! För vart och ett av de ytterligare val, som skola företagas vid detta plenum, ber jag att få avlämna en gemensam lista, vilken godkänts av de av kammaren valda ledamöterna i talmanskonferensen. Varje lista upptar namn å så många personer, som det ifrågavarande valet avser.

Den av herr förste vice talmannen be-
träffande detta val avlämnade listan
upptog under partibeteckningen »Ge-
mensam lista» följande namn:

Svensson i Alingsås
Sjölin

Sedan herr talmannen för kammaren
uppläst denna lista, blev den av kam-
maren godkänd; och förklarades herrar
Svensson i Alingsås och Sjölin utsedda
till kanslideputerade.

§ 4

Företogs val av sex ledamöter att
jämte herr talmannen och vice talmän-
nen tillsätta befattningshavare hos kam-
maren.

Herr förste vice talmannen avlämna-
de en lista, som under partibeteckningen
»Gemensam lista» upptog följande
namn:

Hall
Jacobsson i Tobo
Nilsson i Göteborg
Nilsson i Göingegården
Onsjö
Thapper

Sedan herr talmannen för kammaren
uppläst denna lista, blev den av kam-
maren godkänd; och förklarades de
personer, vilkas namn upptagits å den-
samma, utsedda till kanslitillsättare.

§ 5

Anställdes val av fyra ledamöter att
handhava vården om kammarens eko-
nomiska angelägenheter.

Herr förste vice talmannen avlämna-
de en lista, som under partibeteckning
»Gemensam lista» upptog följande
namn:

Netzén
Nihlfors
von Seth
Vigelsbo

Sedan herr talmannen för kammaren
uppläst denna lista, blev den av kam-
maren godkänd; och förklarades de
personer, vilkas namn upptagits å den-
samma, utsedda att handhava vården
om kammarens ekonomiska angelägen-
heter.

§ 6

Justerades protokollsutdrag angäen-
de de under §§ 2—5 här ovan omför-
målade valen.

§ 7

**Interpellation ang. den aktuella bränsle-
situationen**

Herr talmannen lämnade på begäran
ordet till

Herr SVENSSON i Stenkyrka (bf), som
anförde:

Herr talman! Det var givetvis nöd-
vändigt att åtgärder till minskning av
oljeförbrukningen vidtogs i den brist-
situation, som uppstod genom Suez-
konflikten. Det s. k. söndagsförbudet
för motorfordonstrafiken är emellertid
en åtgärd som drabbar landsbygden
hårt och orättvist. En sådan ransone-
ringsmetod kan givetvis inte upprätt-
hållas under någon längre tid. Det har
också i olika sammanhang framgått, att
söndagsförbudet framkallat starkt miss-
nöje, särskilt bland landsbygdens folk.

I städer och andra större tätorter, där
man inte besväras av stora avstånd och

Interpellation ang. den aktuella bränslesituationen

där man har god tillgång till andra kommunikationsmöjligheter såsom buss- och spårvagnsförbindelser, föranleder söndagsförbudet inte tillnärmelsevis så stort avbräck som på landsbygden. Bilismen är numera av allra största betydelse för landsbygdens folk. För bygder, där avstånden till exempelvis affärs- och administrationscentra är stora, utgör bilen oftast förutsättningen för upprätthållande av såväl yrkesverksamheten som samhällets funktioner i övrigt. Genom körförbudet föranledes ofta betydande avbräck i förrättningar som är nödvändiga för näringsliv och yrkesverksamhet. Därtill kommer, att kulturliv och föreningsverksamhet i stor utsträckning hämmas. Därest restriktioner på bränsleområdet fortfarande måste upprätthållas under någon längre tid, synes det vara nödvändigt att andra åtgärder än söndagsförbudet kommer till användning.

För närvarande synes stor oklarhet råda i fråga om situationen på oljemarknaden. Från ett stort oljebolag har man uttalat att nuvarande lagerhållning och import tillåter, att alla restriktioner slopas, medan man på andra håll hävdar, att bristen fortfarande är allvarlig. Inom motororganisationerna anser man, enligt vad som framgått i pressen, att söndagsförbudet kan slopas och ersättas med någon form av frivillig ransoner. I den oklarhet, som råder beträffande läget, får missnöjet givetvis ny näring. Det synes mig därför nödvändigt, att med det snaraste en redogörelse lämnas för hur man inom regeringen bedömer situationen i fråga om lagerhållning och importmöjligheter liksom i fråga om hur länge söndagsförbudet avses att äga giltighet.

Vi är alla medvetna om att vår oljelagring ur beredskapssynpunkt är alldeles otillräcklig. 1951 års bränsleutredning har påtalat behovet av väsentligt ökade drivmedelslager, och 1955 års oljelagringskommitté har i detta syfte för kort tid sedan framlagt förslag, som

för närvarande remissbehandlas. Den nödvändiga oljelagringen bör givetvis främst handhas av oljebolag och raffinaderier. Men det är otvivelaktigt också av betydelse, om enskilda konsumenter kan uppmuntras att i större utsträckning lagra olja och bensin för sin egen förbrukning. De flytande bränslena spelar en förhållandevis mycket stor roll inom vår energiförsörjning. I nuvarande utrikespolitiska läge är den otillräckliga lagerhållningen på ifrågavarande område en allvarlig fara för såväl näringslivet som försvarsmakten. Det synes mig därför angeläget att åtgärder i syfte att öka lagerhållningen av flytande bränslen snarast möjligt vidtages.

Med anledning av vad jag här har anfört anhåller jag om kammarens tillstånd att till statsrådet och chefen för handelsdepartementet ställa följande frågor:

1. Är herr statsrådet beredd att lämna kammaren en redogörelse för den aktuella bränslesituationen?

2. Avser herr statsrådet att inom snar framtid vidtaga åtgärder till upphävande av det s. k. söndagsförbudet för motorfordonstrafiken?

3. När kan förslag väntas i syfte att öka lagerhållningen av flytande bränslen?

Denna anhållan bordlades.

§ 8

Till bordläggning anmäldes Kungl. Maj:ts den 11 innevarande januari på rikssalen avlämnade

dels proposition, nr 1, angående statsverkets tillstånd och behov,

dels ock berättelse till 1957 års riksdag om vad i rikets styrelse sig tilldragit.

Vidare anmäldes till bordläggning:

riksdagens revisorers berättelser över den år 1956 av dem verkställda granskningen angående statsverket samt av riksbanken och riksgäldskontoret;

justitieombudsmannens ämbetsberättelse; samt

militieombudsmannens ämbetsberättelse.

§ 9

Anmäldes, att följande Kungl. Maj:ts propositioner och skrivelse tillställts kammaren, nämligen

nr 2, angående utgifter å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1956/57,

nr 3, med förslag till lag om ändrad lydelse av 24 § 3 mom. samt punkt 2 av anvisningarna till 38 § kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370),

nr 5, angående godkännande av avtal mellan Sverige och Japan för undvikande av dubbelbeskattning och förhindrande av skatteflykt beträffande inkomstskatter,

nr 8, om förordnande av en statsrådsledamot att utöva den befattning med riksdagsärenden, som jämlikt § 46 riksdagsordningen tillkommer en ledamot av statsrådet,

nr 10, angående ytterligare tillägg å de livräntor som utgå enligt förordningen den 11 juni 1943 (nr 347) om vissa ersättningar vid införandet av statsmonopol å importen av tobaksvaror,

nr 11, angående fråga om befrielse från viss betalningsskyldighet till Kronan,

nr 12, med förslag till lag om ändrad lydelse av 1 § lagen den 26 juli 1947 (nr 529) om allmänna barnbidrag,

nr 13, med förslag till lag om ändring av övergångsbestämmelserna till lagen den 18 april 1935 (nr 113) med vissa bestämmelser om arbetsförmedling,

nr 16, med förslag till kommunallag för Stockholm,

nr 17, med förslag till lag angående fortsatt giltighet av lagen den 16 februari 1934 (nr 19) om fullgörande i vissa fall av betalningsskyldighet i förhållande till utlandet m. m.,

nr 18, med anhållan om riksdagens yttrande angående vissa av Internationella arbetsorganisationens allmänna konferens år 1956 vid dess trettonionde sammanträde fattade beslut,

nr 23, angående anslag ur kyrkofonden till extra utgifter, och

nr 24, angående ersättning åt ledamot av allmänt kyrkomöte.

Nämnda propositioner och skrivelse bordlades.

§ 10

Anmäldes följande till herr talmannen under sammanträdet avlämnade motioner:

nr 1, av herr *Spångberg m. fl.*, angående viss ändring av lagen om bidrag till änkor och änklingar med barn,

nr 2, av herr *Carlsson* i Stockholm *m. fl.*, om utredning rörande beskattningen av priser vid vissa lotteribetonade tävlingar,

nr 3, av herr *Carlsson* i Stockholm, angående en effektiv bevaknings- och beredskapsorganisation för våghållningen vintertid, och

nr 4, av herr *Gustafsson* i Mem *m. fl.*, om skyndsamt utredning rörande åtgärder mot ungdomsbrottsligheten.

Dessa motioner bordlades.

§ 11

På förslag av herr talmannen beslöt kammaren, att Kungl. Maj:ts proposition nr 1, angående statsverkets tillstånd och behov under budgetåret 1957/58, samt proposition nr 2, angående utgifter å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1956/57, skulle uppföras sist å föredragningslistan för kammarens nästkommande sammanträde.

Kammarens ledamöter åtskildes här efter kl. 10.18.

In fidem
Gunnar Britth

Onsdagen den 16 januari

Kl. 10.00

§ 1

Justerades protokollet för den 10 innevarande januari.

§ 2

I enlighet med kammarens därom den 11 innevarande januari fattade beslut skulle nu val förrättas av dels ledamöter i de ständiga utskotten, dels sex revisorer för granskning av statsverkets, riksbankens och riksgäldskontorets tillstånd, styrelse och förvaltning jämte sex suppleanter för dessa revisorer, dels ock ombud i Nordiska rådet; och lämnades, då nu först val av ledamöter i utrikesutskottet skulle anställas, ordet på begäran till

Herr **FÖRSTE VICE TALMANNEN**, som anförde:

Herr talman! För vart och ett av de val som skola företagas vid detta plenum ber jag att få avlämna en gemensam lista, vilken godkänts av de av kammaren valda ledamöterna i talmanskonferensen. Varje lista upptar namn å så många personer, som det ifrågavarande valet avser.

Den av herr förste vice talmannen för val av ledamöter i utrikesutskottet avlämnade listan upptog under partibeteckningen »Gemensam lista» följande namn:

Olsson
Ohlin
Hall
Hjalmarson
Skoglund i Umeå
Svensson i Ljungskile
Skoglund i Doverstorp
Pettersson i Dahl.

Sedan herr talmannen för kammaren uppläst denna lista, blev den av kammaren godkänd, och förklarades de personer, vilkas namn upptagits å listan, utsedda till ledamöter i utrikesutskottet.

Riksdagens kanslideputerade skulle genom utdrag av protokollet underrättas om detta val samt anmodas låta uppsätta och till kammaren ingiva förslag till skrivelse till Konungen med anmälan om samma val.

§ 3

Anställdes val av ledamöter i konstitutionsutskottet.

Herr förste vice talmannen avlämnade en lista, som under partibeteckningen »Gemensam lista» upptog följande namn:

Hallén
von Friesen
Norén
Håstad
Spångberg
Swedberg
Jonsson i Haverö
Sehlstedt
Svensson i Ljungskile
Pettersson i Norregård.

Sedan herr talmannen för kammaren uppläst denna lista, blev den av kammaren godkänd, och förklarades de personer, vilkas namn upptagits å listan, utsedda till ledamöter i konstitutionsutskottet.

§ 4

Anställdes val av ledamöter i statsutskottet.

Herr förste vice talmannen avlämnade en lista, som under partibeteck-

ningen »Gemensam lista» upptog följande namn:

Akerström
Malmberg
Petterson i Degerfors
Skoglund i Doverstorp
Thapper
Ståhl
Jansson i Kalix
Persson i Växjö
Staxäng
Elmén, fröken
Rubbestad
Svensson i Alingsås
Gustafsson i Stockholm
Widén
Nilsson i Göingegården.

Sedan herr talmannen för kammaren uppläst denna lista, blev den av kammaren godkänd, och förklarades de personer, vilkas namn upptagits å listan, utsedda till ledamöter i statsutskottet.

§ 5

Anställdes val av ledamöter i bevillningsutskottet.

Herr förste vice talmannen avlämnade en lista, som under partibeteckningen »Gemensam lista» upptog följande namn:

Olsson
Kollberg
Sundström
Nilsson i Svalöv
Brandt
Gustafson i Göteborg
Allard
Kärrlander
Persson i Svensköpp
Vigelsbo.

Sedan herr talmannen för kammaren uppläst denna lista, blev den av kammaren godkänd, och förklarades de personer, vilkas namn upptagits å listan, utsedda till ledamöter i bevillningsutskottet.

§ 6

Anställdes val av ledamöter i bankoutskottet.

Herr förste vice talmannen avlämnade en lista, som under partibeteckningen »Gemensam lista» upptog följande namn:

Sköldin
Schmidt
Larsson i Julita
Nordqvist
Severin
Strandh
Andersson i Ronneby
Svensson i Stenkyrka.

Sedan herr talmannen för kammaren uppläst denna lista, blev den av kammaren godkänd, och förklarades de personer, vilkas namn upptagits å listan, utsedda till ledamöter i bankoutskottet.

§ 7

Anställdes val av ledamöter i första lagutskottet.

Herr förste vice talmannen avlämnade en lista, som under partibeteckningen »Gemensam lista» upptog följande namn:

Landgren
Rylander
Skoglund i Umeå
Gezelius
Hedqvist
Gustafsson i Borås
Boman, fru
Onsjö.

Sedan herr talmannen för kammaren uppläst denna lista, blev den av kammaren godkänd, och förklarades de personer, vilkas namn upptagits å listan, utsedda till ledamöter i första lagutskottet.

§ 8

Anställdes val av ledamöter i andra lagutskottet.

Herr förste vice talmannen avlämnade en lista, som under partibeteckningen »Gemensam lista» upptog följande namn:

Nilsson i Göteborg
 Jacobsson i Tobo
 Lundberg
 Ewerlöf, fru
 Odhe
 Sandström, fru
 Ekendahl, fru
 Carlsson i Bakeröd.

Sedan herr talmannen för kammaren uppläst denna lista, blev den av kammaren godkänd, och förklarades de personer, vilkas namn upptagits å listan, utsedda till ledamöter i andra lagutskottet.

§ 9

Anställdes val av ledamöter i tredje lagutskottet.

Herr förste vice talmannen avlämnade en lista, som under partibeteckningen »Gemensam lista» upptog följande namn:

Johansson i Torp
 Åhman
 Levin
 von Seth
 Eriksson i Sandby
 Johnsson i Kastanjegården
 Torbrink, fru
 Hansson.

Sedan herr talmannen för kammaren uppläst denna lista, blev den av kammaren godkänd, och förklarades de personer, vilkas namn upptagits å listan, utsedda till ledamöter i tredje lagutskottet.

§ 10

Anställdes val av ledamöter i jordbruksutskottet.

Herr förste vice talmannen avlämnade en lista, som under partibeteckningen »Gemensam lista» upptog följande namn:

Gustafson i Dädesjö
 Antby
 Jacobson i Vilhelmina
 Hægghblom
 Andersson i Hyssna

Ahlsten
 Jonsson i Strömsund
 Sköld
 Östlund
 Pettersson i Dahl.

Sedan herr talmannen för kammaren uppläst denna lista, blev den av kammaren godkänd, och förklarades de personer, vilkas namn upptagits å listan, utsedda till ledamöter i jordbruksutskottet.

§ 11

Anställdes val av ledamöter i allmänna beredningsutskottet.

Herr förste vice talmannen avlämnade en lista, som under partibeteckningen »Gemensam lista» upptog följande namn:

Gustafsson i Bogla
 Hammar
 Svedberg, fru
 Dickson
 Bark
 Nestrup
 Netzen
 Eriksson i Stockholm, fru
 Braconier
 Königson
 Andersson i Björkäng
 Engkvist.

Sedan herr talmannen för kammaren uppläst denna lista, blev den av kammaren godkänd, och förklarades de personer, vilkas namn upptagits å listan, utsedda till ledamöter i allmänna beredningsutskottet.

§ 12

Anställdes val av dels sex revisorer för deltagande i den granskning av statsverkets, riksbankens och riksgäldskontorets tillstånd, styrelse och förvaltning, som skulle äga rum under innevarande år, dels ock sex suppleanter för dessa revisorer.

Herr förste vice talmannen avlämnade en lista med partibeteckningen »Gemensam lista» av följande utseende:

Svar på fråga ang. redogörelse för de åtgärder som vidtagits för att omhänderta de ungerska flyktingar, som kommit till Sverige

Riksdagsman Jonsson, L. J., Haverö Överturingen	Riksdagsman Gustafson, Hj., Dädesjö
Riksdagsman Rylander, A. O. E., Västerås	Fru Sandström, Ragnhild, Teg
Riksdagsman Landgren, A. H., Bjäresjö, Ystad	Riksdagsman Sundström, N. W., Skövde
Riksdagsman von Seth, T. G., Bratteborg	Riksdagsman Gezelius, L. E. B., Falun
Riksdagsman Norén, E. W., Nyadal	Riksdagsman Eriksson, E. F. V., Sandby, Gimo
Riksdagsman Ståhl, M. D. E., Karlstad	Riksdagsman Antby, S. O., Anten

Sedan herr talmannen för kammaren uppläst denna lista, blev densamma av kammaren godkänd; och förklarades hava blivit utsedda till revisorer herrar Jonsson i Haverö, Rylander, Landgren, von Seth, Norén och Ståhl samt till suppleanter för dem respektive herr Gustafson i Dädesjö, fru Sandström samt herrar Sundström, Gezelius, Eriksson i Sandby och Antby.

§ 13

Anställdes val av ombud i Nordiska rådet.

Herr förste vice talmannen avlämnade en lista, som under partibeteckningen »Gemensam lista» upptog följande namn:

Skoglund i Umeå
Rylander
Netzén
Skoglund i Doverstorp
Sehlstedt
Sandström, fru
Jonsson i Strömsund
Pettersson i Dahl.

Sedan herr talmannen för kammaren uppläst denna lista, blev den av kammaren godkänd, och förklarades de personer, vilkas namn upptagits å lis-

tan, utsedda till ombud i Nordiska rådet.

Riksdagens kanslideputerade skulle genom utdrag av kammarens protokoll underrättas om detta val samt anmodas låta uppsätta och till kamrarna avgiva förslag dels till förordnanden för de valda, dels ock till skrivelse till Konungen med anmälan om det förrättade valet.

§ 14

Justerades protokollsutdrag angående de under §§ 2—13 här ovan omförmälda valen.

§ 15

Svar på fråga ang. redogörelse för de åtgärder som vidtagits för att omhänderta de ungerska flyktingar, som kommit till Sverige

Chefen för socialdepartementet, herr statsrådet ERICSSON, erhöll på begäran ordet för att besvara herr Braconiers fråga angående redogörelse för de åtgärder som vidtagits för att omhänderta de ungerska flyktingar, som kommit till Sverige.

Svaret hade före sammanträdet i stencilerad form tillställts kammarens leda-

Svar på fråga ang. redogörelse för de åtgärder som vidtagits för att omhänderta de ungerska flyktingar, som kommit till Sverige

möter, och herr statsrådet Ericsson lämnade nu en kort redogörelse för dess innehåll.

Det inom kammaren utdelade svaret var av följande lydelse:

Herr talman! Herr Braconier har frågat om jag vill ge en redogörelse för de åtgärder, som vidtagits för att omhänderta de ungerska flyktingar som kommit till Sverige.

I anledning härav får jag anföra följande.

Sammanlagt har hittills 3 984 ungerska flyktingar mottagits i Sverige. Omhändertagandet av flyktingarna har uppdragits åt arbetsmarknadsstyrelsen i samråd med socialstyrelsen och medicinalstyrelsen. Vid ankomsten till Sverige placeras flyktingarna i genomgångsförläggningar i Malmö och Hälsingborg. Vistelsen där omfattar i regel två dygn. Under denna tid avklaras formaliteterna för upprättande av passhandlingar, varjämte flyktingarna får genomgå skärmbildsfotografering och läkarundersökning. Från genomgångsförläggningarna överföres flyktingarna till s. k. arbetsförmedlingsförläggningar. Här för utnyttjas i huvudsak sommarhotell och sommarpensionat, där innehavarna svarar för förläggning och utspisning. Arbetsförmedlingsanläggningar finns f. n. på 28 orter — från Falsterbo i söder till Sättrabrunn utanför Sala i norr.

Under lägervistelsen utgår fickpengar med 1:50 kronor per dag för flykting, som fyllt 16 år, och med 75 öre per dag för barn under 16 år. På förläggningen erhåller flyktingarna erforderlig komplettering av klädesutrustningen samt sina främlingspass från utlänningskommissionen. De som arbetsplaceras får i mån av behov starthjälp i form av lån till ytterligare klädesutrustning, bohagsutrustning samt bidrag till första tidens uppehälle. Intill dess arbetsplacerad flykting i vanlig ordning blir berättigad härtill utger arbetsmarknadsstyrelsen bidrag motsvarande allmänna

barnbidrag samt ersättning motsvarande den sjukhjälp från allmän sjukkasse, som skulle ha utgått om vederbörande varit försäkrad enligt lagen om sjukförsäkring.

Under tiden den 25 november 1956—5 januari 1957 arbetsplacerades 456 personer. Dessa åtföljdes av något mer än 100 anhöriga. Arbetsmarknadsstyrelsen beräknar den närmaste tidens utplacering till 200—300 personer per vecka. Totalantalet flyktingar på arbetsförmedlingsförläggningarna var den 5 januari 1957 3 321. Av dessa var 2 005 män, 791 kvinnor och 525 barn under 16 år.

Någon fullständig fördelning av flyktingarna på yrken har ännu inte kunnat göras. Den största yrkesgruppen torde utgöras av metallarbetare, vilka beräknas till ca 30 procent av samtliga arbetsökande. En annan stor grupp, omkring 10 procent, består av ingenjörer och tekniker. Talrikt representerade är också textilarbetare, lantarbetare, byggnadsarbetare, kontorister, handelsarbetare, transportarbetare och gruvarbetare. Enstaka representanter finns för flertalet övriga yrkesområden. Många flyktingar är studenter eller andra ungdomar, som ännu icke hunnit fullfölja sin yrkesutbildning. Ålders- och familjesammansättningen bland flyktingarna är gynnsam från arbetsplaceringssynpunkt.

Bland flyktingarna finns en del som icke kan placeras i arbetslivet. Det gäller ett litet antal åldringar, ensamma mödrar med barn och en del fysiskt och psykiskt handikappade. Dessa flyktingar omhändertas på samma sätt som svenska medborgare i motsvarande situation genom socialstyrelsens försorg. Långvarigt sjuka tas om hand av medicinalstyrelsen för sjukhusvård.

Under väntetiden före arbetsplacering bedrivs språkstudier vid förläggningarna. Alla flyktingar får en svenskungersk parlör med kortfattad grammatik. Vidare anordnas i samarbete med

Svar på fråga ang. redogörelse för de åtgärder som vidtagits för att omhänderta de ungerska flyktingar, som kommit till Sverige

Radiotjänst en kurs i svenska språket för ungrare i samband med de ungerska sändningarna, som i regel kommer fem gånger per vecka.

Genom de ungerska radioprogrammen erhåller flyktingarna bl. a. information om olika svenska förhållanden. Vidare har varje flykting erhållit en broschyr på ungerska språket med upplysningar om arbetsmarknad, löner, priser och andra förhållanden av betydelse.

Flyktingar, som saknar lämplig yrkeserfarenhet, kommer att beredas tillfälle att genomgå yrkesutbildning och omskolning. Härvid kommer i första hand vakanta elevplatser vid yrkesutbildningskurser för arbetslösa, partiellt arbetslösa m. fl. samt vid vanförestaltnas yrkeskolor att tagas i anspråk. För den skolmässiga yrkesutbildningen vid t. ex. handelsskolor, tekniska skolor och institut gäller i huvudsak detsamma. De flyktingar, som kommer att anvisas yrkesutbildning och omskolning, erhåller samma ekonomiska förmåner som svenska deltagare. Utbildningen som sådan är kostnadsfri. Dessutom erhåller kursdeltagarna särskilda försörjningsbidrag.

I samarbete med skolöverstyrelsen och Svenska folkhögskolans lärarförening har ett antal platser — f. n. omkring 100 — ställts till förfogande vid folkhögskolorna. Till dessa platser kommer att anvisas studieintresserade ungdomar (studenter och andra). Det blir fråga om en eller två — högst fyra — ungerska ungdomar, som vid en och samma folkhögskola får tillfälle att delta i undervisningen under återstoden av vinterkursen. Eleverna får kostnaderna för mat och husrum täckta. De får vidare erforderlig litteratur och undervisningsmateriel samt, om de fyllt 18 år, 100 kronor i månaden och om de är yngre 75 kronor i månaden för personliga utgifter.

Registrering pågår av alla universitets- och högskolestuderande. De stu-

denter, som bedömes ha förutsättning för fortsatta studier och som icke omedelbart kan placeras i arbete vid folkhögskolor eller på annat sätt, planerar arbetsmarknadsstyrelsen att samla i särskilda förläggningar, där de under vintermånaderna kan få en intensiv undervisning i svenska, främmande språk och eventuellt andra ämnen. Med hänsyn till att studenterna först måste lära sig svenska samt eventuellt komplettera sina kunskaper på andra områden kan man icke räkna med att de egentliga studierna kommer att kunna återupptagas förrän tidigast under höstterminen 1957.

Bland flyktingarna finns även en del gymnasister. Arbetsmarknadsstyrelsen och skolöverstyrelsen överväger att för dessa ordna särskild undervisning.

Övrig ungdom kommer genom skolöverstyrelsens och de lokala skolmyndigheternas försorg att placeras i svenska folk- och småskolor. De som har förutsättning härför kommer givetvis sedan ha möjlighet att i vanlig ordning söka sig till realskolor och gymnasier.

Härpå anförde

Herr BRACONIER (h):

Herr talman! Jag ber att till herr statsrådet och chefen för socialdepartementet få framföra mitt tack för det ganska utförliga svaret, som ju innehåller en del belysande preliminära uppgifter. Jag antar, att statsrådet fru Lindström, som i dessa dagar besöker flyktinglägren, kanske vid något tillfälle kan ge kammaren en redogörelse för hur hon uppfattat förhållandena där. De som har följt utvecklingen i flyktinglägren menar, att det är en ganska varierande standard på de olika lägren. I regel torde det vara väl ordnat, men det har gjorts gällande att det åtminstone i ett läger har varit mycket ont bland annat om skor, så att till och med inom familjerna den ene haft skor

Svar på fråga ang. arbetstillstånd för den konstfrusna isbanan vid Rambergsvallen i Göteborg

att gå ut i den ena dagen och fått byta med en annan nästa dag. Möjligheterna för de ungerska flyktingarna att få kulturell förströelse har i ett par fall varit mycket ringa, och detta har hos ganska många skapat depressionstendenser. Det har till och med talats om att en del skulle vilja återvända till Ungern. Jag nämner detta med en viss reservation för att uppgifterna kan vara föremål för delade meningar, och jag riktar här ingen kritik mot någon enskild person. De som i Lund har följt förhållandena, inte minst studenter, har emellertid framfört grava anmärkningar.

Det är självklart, att när man haft så kort tid på sig att ta emot flyktingarna som fallet varit vid dessa läger, kan det inte krävas, att allting skall gå friktionsfritt. Däremot får man ändå anse, att när det gått så lång tid som två månader måste det finnas vissa möjligheter att ge ungrarna inte minst kulturell förströelse. De flesta av dem kan möjligen tyska förutom ungerska men inte svenska språket, och detta ställer dem givetvis inför särskilda svårigheter. Man kan också hysa olika meningar om huruvida det verkligen är tillräckligt med en fickpenning på 1 krona och 50 öre — 75 öre för barn — åt dessa, som speciellt i begynnelsen måste ha ganska stora behov. Jag hoppas och tror, att det, när erfarenheterna blivit litet större skall kunna ordnas bättre för dem.

I Förenta Nationerna har vårt land otvivelaktigt i många fall gjort en initiativgärning i flyktingfrågor. Det är uppenbart, som det konstaterades redan i höstas vid den debatt, som vi då hade i dessa frågor, att Förenta Nationernas insatser för att hjälpa flyktingarna varit ganska ringa. Vi vet, att förhållandena för de ungerska flyktingar, som kommit till Österrike, blivit särskilt besvärliga och att många av dem vill återvända. De har där mött

andra flyktingar, som vistats i läger i tio års tid. När människor levat en så oerhörd tidsrymd i ett flyktingläger blir de bittra och icke sällan psykiskt sjuka och kan inte inplaceras i förvärvsarbete. Sverige har som sagt i Förenta Nationerna gjort insatser, som jag anser att vi har anledning att ge lovord. Det kan dock diskuteras, om vi har varit särskilt hjälpsamma när det gäller att ta emot ungerska flyktingar, och om inte vi med våra resurser skulle ha kunnat ta emot en större kvot. Jag vill framhålla detta, även om jag är medveten om att de arbetslöshetstendenser, som i vissa fall nu kan konstateras, gör att man får vara försiktig, så att man inte tar emot folk, som man inte kan placera i yrkesarbete. Det måste ju vara av stort värde, att ungrarna kommer in i sådana ordnade förhållanden, att de trivs i det nya hemlandet. Detta gäller inte minst de intellektuella, som vi ofta varit benägna att placera som arkivarbetare. Vi vet, hur blygsamma inkomster arkivarbetarna har i vårt land.

Herr talman! Jag ber att än en gång få framföra mitt tack till socialministern, och jag gör det i den förhoppningen, att vi skall få ytterligare upplysningar om förhållandena i de olika lägren, så att vi kan få till stånd en bedömning för framtiden, och att allt göres för att de ungerska flyktingarna verkligen skall trivas i vårt land.

Överläggningen var härmed slutad.

§ 16

Svar på fråga ang. arbetstillstånd för den konstfrusna isbanan vid Rambergsvallen i Göteborg

Ordet lämnades på begäran till

Chefen för socialdepartementet, herr statsrådet ERICSSON, som yttrade:

Herr talman! Herr Königson har frågat om jag vill medverka till att ar-

Svar på fråga ang. arbetstillstånd för den konstfrusna isbanan vid Rambergsvallen i Göteborg

betstillstånd beviljas så snabbt för färdigställande av den konstfrusna isbanan vid Rambergsvallen i Göteborg, att den kan tas i bruk redan under innevarande säsong.

Arbetsmarknadsstyrelsen har den 15 november 1956 avslagit ansökan om byggnadstillstånd för nämnda anläggning med hänsyn till att tillståndskvoten för idrottsändamål varit helt inspråktagen för år 1956. En väsentlig del av tillståndssumman har gått till Göteborg för ett nytt fotbollsstadion. Det är angeläget, att det knappa utrymmet för investeringar i idrottsanläggningar användes så, att dessa investeringar får en skäligen geografisk spridning. Denna uppfattning torde delas av idrottens huvudorganisationer.

Det kan nämnas att Göteborg redan har en konstisbana. Jag är mycket väl medveten om att detta är otillräckligt för stadens behov, men det finns många, relativt stora orter, som helt saknar en sådan bana.

Härefter anförde:

Herr KÖNIGSON (fp):

Herr talman! Jag vill först tacka socialministern för svaret på min fråga.

Jag måste emellertid säga att innehållet i svaret något förvånar mig. Det kan väl ändå inte vara socialministerns allvarliga mening att det förhållandet, att Göteborgs stad får uppföra den nya idrottsanläggningen på Ullevi, skall stoppa allt annat byggande av idrottsplatser i Göteborg. Jag vill påminna om att den nya anläggningen på Ullevi egentligen är en paradidrottsplats, som har mycket litet med folkidrott att göra. När det gäller isbanan på Rambergsvallen rör det sig däremot om en idrottsplats för förorterna, där folkidrotten kanske framför allt har sin hemvist. Den nya anläggningen på Ullevi ökar inte heller antalet idrottsplatser i Göteborg, utan man river helt enkelt en

idrottsanläggning för att uppföra en ny.

Socialministern säger i sitt svar att man måste ta hänsyn till att även andra orter kan vilja bygga konstfrusna isbanor. Men det är väl också rimligt att i någon mån ta hänsyn till väderleksförhållandena. Om det är trångt om utrymme när det gäller byggnadskvoten för konstfrusna isbanor bör man väl först och främst tillmötesgå framställningar från orter som har en mycket opålitlig vinter. Det kan inte vara rimligt att man, om utrymmet är trångt, beviljar arbetstillstånd för konstfrusna isbanor på platser som har en pålitlig vinter.

På västkusten har vi en mycket opålitlig vinter, något som alldeles särskilt gjort sig märkbart under denna säsong. I detta sammanhang vill jag erinra om att isbanan på Rambergsvallen, låt vara att den skulle byggas som en ishockeybana, också skall användas som skridskobana för barn och ungdom och säkerligen kommer att mest utnyttjas för detta ändamål. Och när man har sett, hurusom det under det senaste jullovet knappast funnits några möjligheter för barn och ungdom i Göteborg att bedriva vintersport, måste man säga sig att det är kanske mer angeläget att bygga en konstfrusen isbana i Göteborg än på någon annan plats.

Jag skulle också vilja något beröra de faktiska förhållandena när det gäller denna isbana på Rambergsvallen för att alla skall förstå hur orimligt det egentligen är att inte bevilja det begärda arbetstillståndet.

Anläggningen på Rambergsvallen skall vara den förnämsta idrottsplatsen på Hisingen, men under många år har omklädningspaviljongen vid denna idrottsplats befunnit sig i sådant skick att det helt enkelt varit skandal. Jag vet att fotbollsklubbar i Göteborg, som haft att ta emot gästande lag, har skämts för att anvisa sina gäster denna om-

Svar på fråga ang. arbetstillstånd för den konstfrusna isbanan vid Rambergsvallen i Göteborg

klädningspaviljong som faktiskt varit hälsovådlig. När man nu äntligen kommit därhän, att Göteborgs stad är villig att bygga en ny omklädningspaviljong, skall arbetet stoppas av de statliga myndigheterna.

Då idrottsnämnden i Göteborg förstod att det skulle bli svårt att få arbetstillstånd för hela anläggningen på Rambergsvallen, gick man ned så långt med sina krav att man bara begärde arbetstillstånd för isbanan. Den ansökan om arbetstillstånd som föreligger omfattar alltså bara utläggningen av rör och uppförandet av en byggnad för själva frysanläggningen. Vidare är att märka att frysanläggningen, vilken, om jag inte missminner mig, kostat ungefär 300 000 kronor, redan är inköpt och hela vintern har legat upplagd vid idrottsplatsen — först på senaste tiden har man varit tvungen att flytta bort de mest ömtåliga delarna för att de inte skulle bli förstörda av väder och vind. Det arbetstillstånd på 23 000 kronor, som begärts, skulle alltså möjliggöra att man kunde ta vara på den frysanläggning som redan är inköpt. När statsrådet framhåller att hänsyn måste tas till de totala investeringarna för idrottsändamål, så bör det understrykas att huvuddelen av den investering, som det i detta fall gäller, redan är gjord. Det kan inte vara klokt att låta en frysanläggning av detta slag ligga oanvänd bara därför att det måste beviljas ett arbetstillstånd på 23 000 kronor.

I svaret säger statsrådet, såsom var väntat, att orsaken till att detta arbetstillstånd inte kunnat beviljas har varit att tillståndskvoten för idrottsändamål varit helt ianspråktagen under år 1956. Men nu har vi ju kommit in i ett nytt kvotår, och jag vill direkt fråga socialministern, om man kan räkna med att under detta nya kvotår få arbetstillstånd för den planerade konstisbanan i Göteborg. Kvottänkandet här i landet

får väl inte drivas så in absurdum att sådant som kan anses klokt och rimligt inte skall få komma till utförande.

Chefen för socialdepartementet, herr statsrådet ERICSSON:

Herr talman! Herr Königson frågar om jag vill ändra ett beslut som ett statligt verk har fattat. Jag har redogjort för skälen för denna styrelses ställningstagande och sagt, att jag förstår att den handlat på det sätt som skett. Nu säger herr Königson att det förhållandet, att Göteborg fått en väsentlig del av den kvot som är anslagen för idrottsanläggningar, inte skall hindra Göteborg från att få annat. I och för sig inte, men när herr Königson säger att denna anläggning, som kommer att kosta 18 eller 19 miljoner kronor, bara är en paradanläggning, då måste jag säga att idrottsfolket här i riket fört mig bakom ljuset, om den inte skall tjäna annat syfte. Jag trodde idrottsrörelsen här i landet var tämligen ense om att denna anläggning i olika sammanhang skulle kunna användas till fromma för rörelsen som sådan. Det är ett underbetyg han utfärdar och närmast en anklagelse mot myndigheterna för att de beviljat tillstånd till denna anläggning.

Det finns ett stort behov, säger herr Königson, av isbanor av detta slag i Göteborg. Det finns stort behov av idrottsanläggningar runt om i riket, men vi har begränsade möjligheter att släppa fram sådana byggen. Nu ironiserar Königson över att vi är fast i ett kvottänkande. Jag bestrider att så är förhållandet. Men de skäl som herr Königson anför som motivering för att ge tillstånd i detta fall är att Göteborgs stads myndigheter i förväg skaffat en viss mängd material för att med hänsyn till denna materialmängd söka påverka myndigheterna att ge tillstånd. Skulle vi ta detta som skäl att bevilja tillstånd vore det mycket lätt att ge-

Svar på fråga ang. arbetstillstånd för den konstfrusna isbanan vid Rambergsvallen i Göteborg

nom dispositioner i förväg få fram vad man ville.

Efter vad herr Königson här har anfört står det alldeles klart, att man vill bygga omklädnadsrum och en del andra anordningar där nere. Några få tusen är det inte fråga om utan om en siffra på mellan 300 000 och 400 000 kronor.

Herr KÖNIGSON (fp):

Herr talman! Med tanke på det sista som socialministern sade vill jag bara än en gång påpeka, att vad det nu gäller är att få göra ett arbete som är nödvändigt för att man skall kunna använda den frysanläggning som redan finns där. Den ligger där redan, det är ofrånkomligt. Det gäller 23 000 kronor för schaktningsarbeten och uppförande av ett hus omkring själva frysgregatet.

Vad sedan beträffar frågan vad man skall kalla de olika idrottsanläggningarna är väl inte socialministern så främmande för hur det ser ut på idrottsplatserna att han inte väl förstår, att en anläggning sådan som den som nu byggs där nere inte kan upplåtas för vilket fotbollslag som helst. Det är mycket noga med att den skall hållas i bättre skick än en liten idrottsplats. Gräsmattan måste skötas på annat sätt än på de mindre. Därför kan jag inte se att det är något fel att säga att detta är en paradidrottsplats. Som alla mycket väl vet byggs den direkt för världsmästerskap i fotboll. Annars har vi ytterst sällan behov av en så stor idrottsplats som detta kommer att bli. Det kan inte vara rimligt, det måste väl socialministern ändå erkänna, att stoppa alla idrottsplatsbyggen för Göteborg för detta nya Ullevi skull.

Socialministern vill inte svara på huruvida han anser att isbanan även under detta nya kvotår skall stoppas med hänsyn till att Göteborg får så mycket till nya Ullevi. Det skulle emellertid

vara ytterst angeläget för idrottsnämnden i Göteborg att få klart för sig om man inte heller detta år kan få arbetstillstånd till denna konstfrusna isbana.

När sedan socialministern säger att det är ett honom underlydande verk som fattat beslut, vill jag påminna om att idrottsnämnden besvärat sig hos Kungl. Maj:t och att ärendet alltså ligger hos socialministern.

Härmed var överläggningen slutad.

§ 17

Föredrogs och lades till handlingarna Kungl. Maj:ts på rikssalen överlämnade berättelse till 1957 års riksdag om vad i rikets styrelse sig tilldragit.

§ 18

Föredrogs var för sig och hänvisades till bevillningsutskottet Kungl. Maj:ts å bordet vilande propositioner:

nr 3, med förslag till lag om ändrad lydelse av 24 § 3 mom. samt punkt 2 av anvisningarna till 38 § kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370), och

nr 5, angående godkännande av avtal mellan Sverige och Japan för undvikande av dubbelbeskattning och förhindrande av skatteflykt beträffande inkomstskatter.

§ 19

Föredrogs och lades till handlingarna Kungl. Maj:ts skrivelse, nr 8, till riksdagen med tillkännagivande, att Kungl. Maj:t förordnat statsrådet Ingvar Lindell att under innevarande riksdag utöva den befattning med riksdagsärenden, som jämlikt § 46 riksdagsordningen tillkommer en ledamot av statsrådet;

och skulle underrättelse om denna skrivelses innehåll meddelas vederbörande utskott samt riksdagens kansli-deputerade.

§ 20

Föredrogos var efter annan följande på kammarens bord liggande propositioner; och remitterades därvid

till behandling av lagutskott propositionen nr 10, angående ytterligare tilllägg å de livräntor som utgå enligt förordningen den 11 juni 1943 (nr 347) om vissa ersättningar vid införandet av statsmonopol å importen av tobaksvaror;

till statsutskottet propositionen nr 11, angående fråga om befrielse från viss betalningsskyldighet till Kronan;

till behandling av lagutskott propositionerna:

nr 12, med förslag till lag om ändrad lydelse av 1 § lagen den 26 juli 1947 (nr 529) om allmänna barnbidrag, och

nr 13, med förslag till lag om ändring av övergångsbestämmelserna till lagen den 18 april 1935 (nr 113) med vissa bestämmelser om arbetsförmedling;

till konstitutionsutskottet propositionen nr 16, med förslag till kommunallag för Stockholm; samt

till behandling av lagutskott propositionen nr 17, med förslag till lag angående fortsatt giltighet av lagen den 16 februari 1934 (nr 19) om fullgörande i vissa fall av betalningsskyldighet i förhållande till utlandet m. m.

Vid härefter skedd föredragning av Kungl. Maj:ts proposition nr 18, med anhållan om riksdagens yttrande angående vissa av Internationella arbetsorganisationens allmänna konferens år 1956 vid dess trettionionde sammanträde fattade beslut, hänvisades propositionen såvitt angick rekommendationen (nr 101) till jordbruksutskottet samt i övrigt till behandling av lagutskott.

Härefter föredrogos var för sig följande propositioner, och remitterades därvid

till behandling av lagutskott propositionen nr 23, angående anslag ur kyrkofonden till extra utgifter; samt

till bankoutskottet propositionen nr 24, angående ersättning åt ledamot av allmänt kyrkomöte.

§ 21

Föredrogos var för sig följande å bordet vilande motioner; och hänvisades därvid

till behandling av lagutskott motionen nr 1, av herr *Spångberg m. fl.*;

till bevillningsutskottet motionen nr 2, av herr *Carlsson* i Stockholm *m. fl.*;

till statsutskottet motionen nr 3, av herr *Carlsson* i Stockholm; samt

till allmänna beredningsutskottet motionen nr 4, av herr *Gustafsson* i Mem *m. fl.*

§ 22

Föredrogos var för sig riksdagens revisorers berättelser; och hänvisades därvid

till statsutskottet berättelsen över den år 1956 av dem verkställda granskningen angående statsverket; samt

till bankoutskottet berättelserna om den år 1956 av dem verkställda granskningen 1:o) angående riksbanken; och 2:o) angående riksgäldskontoret.

§ 23

Föredrogos var för sig och hänvisades till behandling av lagutskott justitieombudsmannens och militieombudsmannens till innevarande riksdag avgivna ämbetsberättelser.

§ 24

Föredrogos den av herr *Svensson* i Stenkyrka vid kammarens nästföregående sammanträde gjorda, men då bordlagda anhållan att få framställa interpellation till herr statsrådet och chefen för handelsdepartementet angående den aktuella bränslesituationen.

Kammaren biföll denna anhållan.

Interpellation ang. genomförandet av 1952 års riksdags beslut om ny underbefälsorganisation — Interpellation ang. tillsättandet av experter för en samordning och översyn av utredningsmaterialet beträffande ungdomsbrottslighetsfrågorna

§ 25

Interpellation ang. genomförandet av 1952 års riksdags beslut om ny underbefälsorganisation

Herr talmannen lämnade på begäran ordet till

Herr ELIASSON i Moholm (h), som yttrade:

Herr talman! Den av 1952 års riksdag i princip beslutade nya underbefälsorganisationen trädde i kraft den 1 april 1953. Det dittills gällande systemet med kontraktsanställning samt tjänstgöring längst t. o. m. 34:e levnadsåret, avlöstes av ett nytt, som är uppbyggt efter samma linjer som övriga statliga yrken, vilket innebär tjänstgöring intill en viss fixerad pensionsålder samt därefter pension. Att vara underbefäl blev därmed ett yrke — inte en tillfällighetsanställning. Det blev andra statliga yrken likt även såvitt avser beföringång. Man sökte åstadkomma en konkurrensmässig slutlön genom inrättandet av förstetjänster (rustmästarebeställningar).

Det största problemet för försvaret har varit, kanske inte så mycket att stimulera nyrekryteringen som att behålla den utbildade personalen i underbefälsbefattning. En omfattande avgång har under åren gjort sig märkbar. Ingen av de rustmästarebeställningar, vilka enligt planen skulle tillskapas, har inrättats. Därmed har också den viktiga stimulansen för att förhindra avgång uteblivit. Resultatet är att kunning och yrkeskicklig personal icke kunnat behållas inom försvaret i den omfattning som riksdagen ansett nödvändigt.

Underbefälsläget är som en följd härav katastrofalt. En alltför stor arbetsbörda åvilar i nuvarande läge den tillgängliga personalen. De för 1957/58 planerade repetitionsövningarna torde ytterligare komma att accentuera de betydande svårigheter som utbildnings-

apparaten har att brottas med. Situationen på det berörda området inger starka farhågor och kräver snar uppmärksamhet.

Åberopande det anförda hemställer jag om kammarens tillstånd att till statsrådet och chefen för försvarsdepartementet få framställa följande frågor:

1) Har herr statsrådet uppmärksammat, att det 1952 av riksdagen fattade beslutet om ny underbefälsorganisation icke genomförts planenligt samt att detta förhållande medför allvarliga konsekvenser för bl. a. utbildningsverksamhetens effektivitet?

2) Om så är fallet har herr statsrådet för avsikt att vidtaga de åtgärder som är nödvändiga för att snarast möjligt fullfölja 1952 års riksdagsbeslut?

Denna anhållan bordlades.

§ 26

Interpellation ang. tillsättandet av experter för en samordning och översyn av utredningsmaterialet beträffande ungdomsbrottslighetsfrågorna

Ordet lämnades på begäran till

Herr MAGNUSSON i Borås (h), som anförde:

Herr talman! När riksdagen i maj månad förra året diskuterade ungdomsbrottsligheten och de därmed sammanhängande problemen var riksdagens ledamöter eniga om angelägenheten av att Kungl. Maj:t snarast uppdrog åt berörda departement att i samråd låta verkställa en samordning och översyn av tillgängligt och kommande utredningsmaterial genom tillkallade experter på olika områden.

Enligt uppgift har dessa experter ännu icke utsetts, vilket betyder att samordningsarbetet ännu icke kunnat påbörjas.

Med stöd av det anförda hemställer jag om kammarens tillstånd att till stats-

Interpellation ang. tillsättandet av experter för en samordning och översyn av utredningsmaterialet beträffande ungdomsbrottslighetsfrågorna

rådet och chefen för justitiedepartementet få ställa följande frågor:

- 1) Vill herr statsrådet meddela kammaren anledningen till dröjsmålet med att tillsätta experter för en samordning och översyn av utredningsmaterialet beträffande ungdomsbrottslighetsfrågorna?
- 2) Vill herr statsrådet ge riksdagen en redogörelse för när sagda experter kommer att tillkallas?

Denna anhållan bordlades.

§ 27

Anmälades, att följande Kungl. Maj:ts propositioner tillställts kammaren:

nr 4, med förslag till lag om tillfällig förlängning av skyddstid för litterära och musikaliska verk,

nr 6, angående frågor om befrielse från ersättningskyldighet till kronan m. m.,

nr 7, med förslag till lag om fortsatt giltighet av lagen den 21 mars 1952 (nr 98) med särskilda bestämmelser om tvångsmedel i vissa brottmål,

nr 9, med förslag till lag om ändrad lydelse av 23 kap. 3 och 20 §§ rättegångsbalken,

nr 14, angående ersättning till Matilda Elisabet Andersson m. fl.,

nr 15, angående försäljning av vissa kronoegendomar m. m.,

nr 19, angående fortsatt disposition av vissa äldre anslag,

nr 20, angående bidrag ur statens järnvägars driftmedel till utbyggnad av Folkets hus i Hallsberg,

nr 22, angående anslag för budgetåret 1957/58 till Fiskeristyrelsen med statens fiskeriförsök: Undersökningar inom sötvattenslaboratoriet samt Fiskerintendenten m. m.,

nr 25, angående bestridande av vissa haverikostnader, och

nr 26, angående täckande av vissa medelsbrister, redovisade såsom pro-

priabalanser i försvarets civilförvaltnings räkenskaper.

Dessa propositioner bordlades.

§ 28

Anmälades, att till herr talmannen under sammanträdet avlämnats följande motioner:

nr 5, av herr *Carlsson* i Stockholm m. fl., angående effektivisering av barnens trafikfostran,

nr 6, av herr *von Friesen* m. fl., angående ändring av gällande bestämmelser rörande skyddskoppympning,

nr 7, av herr *Gustafsson* i Borås m. fl., angående ökat anslag till abortförebyggande åtgärder,

nr 8, av herr *Gustafsson* i Borås m. fl., om en snar översyn av nu gällande abortindikationer, och

nr 9, av herr *Nilsson* i Göingegården m. fl., om en skyndsamt utredning angående gengasberedskapen.

Dessa motioner bordlades.

§ 29

Herr TALMANNEN yttrade:

Jag hemställer, att kammaren måtte vid plenum torsdagen den 17 innevarande januari utse suppleanter i de ständiga utskotten till ett antal av nitton i konstitutionsutskottet och bevillningsutskottet, tjugoåtta i statsutskottet, aderton i bankoutskottet, tjugo i jordbruksutskottet, tjugo i allmänna beredningsutskottet samt sju i vart och ett av de övriga utskotten utom i utrikesutskottet, där antalet grundlagsenligt skall vara åtta.

Kammaren biföll denna hemställan.

§ 30

På förslag av herr talmannen beslöt kammaren, att Kungl. Maj:ts propositioner nr 1 och nr 2 skulle uppföras sist å föredragningslistan för kammarens nästkommande sammanträde.

§ 31

Justerades protokollsutdrag.

Kammarens ledamöter åtskildes här-
efter kl. 10.44.In fidem
Gunnar Britth**Torsdagen den 17 januari**

Kl. 10.00

§ 1

Justerades protokollet för den 11 in-
nevarande januari.

§ 2

I enlighet med kammarens därom
den 11 innevarande januari fattade be-
slut skulle nu anställas val av supplean-
ter för ledamöterna i de ständiga ut-
skotten och ombuden i Nordiska rådet;
och verkställdes först val av supplean-
ter i utrikesutskottet.

Ordet lämnades därvid på begäran
till

Herr **FÖRSTE VICE TALMANNEN**,
som anförde:

Herr talman! För vart och ett av de
val, som skola företagas vid detta ple-
num, ber jag att få avlämna en gemen-
sam lista, vilken godkänts av de av
kammaren valda ledamöterna i tal-
manskonferensen. Varje lista upptar
namn å så många personer, som det
ifrågavarande valet avser.

Herr förste vice talmannen avlämnade
en lista, som under partibeteckning-
en »Gemensam lista» upptog följande
namn:

Thapper
von Friesen
Netzén
Hästad
Bengtsson i Halmstad
Wedén
Renström-Ingenäs, fru
Rubbestad.

Sedan herr talmannen för kammaren
uppläst denna lista, blev den av kam-
maren godkänd, och förklarades de per-
soner, vilkas namn upptagits å listan,
utsedda till suppleanter i utrikesut-
skottet.

Riksdagens kanslideputerade skulle
genom utdrag av protokollet underrät-
tas om detta val samt anmodas låta upp-
sätta och till kamrarna ingiva förslag
till skrivelse till Konungen med anmä-
lan om samma val.

§ 3

Anställdes val av suppleanter i kon-
stitutionsutskottet.

Herr förste vice talmannen avlämnade
en lista, som under partibeteckning-
en »Gemensam lista» upptog följande
namn:

Gustafsson i Bogla
Hammar
Svedberg, fru
Magnusson i Tumhult
Bark
Hamrin i Jönköping
Andersson i Linköping
Dahl
Wetterström, fröken
Dahlén
Larsson i Hedenäset
Alemyr
Henningsson
Stenberg
Svenungsson
Svenning
Adamsson

Olofsson
Nilsson i Tvärålund.

Sedan herr talmannen för kammaren uppläst denna lista, blev den av kammaren godkänd, och förklarades de personer, vilkas namn upptagits å listan, utsedda till suppleanter i konstitutionsutskottet.

§ 4

Verkställdes val av suppleanter i statsutskottet.

Herr förste vice talmannen avlämnade en lista, som under partibeteckningen »Gemensam lista» upptog följande namn:

Karlsson i Olofström
Nihlfors
Olsson, fröken
Cassel
Blidfors
Gustafsson i Skellefteå
Almgren
Andreasson
Karlsson, fröken
Löfroth
Hansson
Mellqvist
Wallin, fru
Vinge, fröken
Nilsson Gerhard i Gävle
Arvidsson
Thorsson, fru
Nelander
Lassinantti
Heckscher
Helén
Sjövall, fru
Svensson i Stenkyrka
Svensson i Kungälv
Hjalmarson
Hall
Gustafsson i Mem
Liljedahl, fröken.

Sedan herr talmannen för kammaren uppläst denna lista, blev den av kammaren godkänd, och förklarades de personer, vilkas namn upptagits å listan, utsedda till suppleanter i statsutskottet.

§ 5

Anställdes val av suppleanter i bevillningsutskottet.

Herr förste vice talmannen avlämnade en lista, som under partibeteckningen »Gemensam lista» upptog följande namn:

Wiklund
Strandh
Henriksson
Magnusson i Borås
Eriksson i Stockholm, fru
Christenson i Malmö
Engkvist
Asp
Nilsson i Bästekille
Anderson i Sundsvall
Jansson i Aspeboda
Andersson i Essvik
Holmqvist, fru
Stenberg
Darlin
Forsberg
Kristensson i Göteborg
Rydén
Eriksson i Bäckmora.

Sedan herr talmannen för kammaren uppläst denna lista, blev den av kammaren godkänd, och förklarades de personer, vilkas namn upptagits å listan, utsedda till suppleanter i bevillningsutskottet.

§ 6

Anställdes val av suppleanter i bankoutskottet.

Herr förste vice talmannen avlämnade en lista, som under partibeteckningen »Gemensam lista» upptog följande namn:

Persson i Appuna
Carlsson i Tibro
Adamsson
Regnéll
Renström-Ingenäs, fru
Löfgren
Hagnell
Rask
Setterberg

Boija
 Onsjö
 Bengtsson i Landskrona
 Nilsson i Östersund
 Wedén
 Wachtmeister
 Sköld
 Börjesson
 Gustafson i Göteborg.

Sedan herr talmannen för kammaren uppläst denna lista, blev den av kammaren godkänd, och förklarades de personer, vilkas namn upptagits å listan, utsedda till suppleanter i bankokottet.

§ 7

Verkställdes val av suppleanter i första laguskottet.

Herr förste vice talmannen avlämnade en lista, som under partibeteckningen »Gemensam lista» upptog följande namn:

Johansson, fru
 Larsson i Stockholm
 Östrand
 Fröding
 Ekström
 Keijer
 Jacobsson i Sala
 Löfqvist, fru
 Svensson i Krokstorp
 Ågren
 Andersson i Björkäng
 Lundqvist
 Alemyr
 Eliasson i Stockholm
 Edlund
 Berggren, fröken
 Lidman-Frostenson, fru.

Sedan herr talmannen för kammaren uppläst denna lista, blev den av kammaren godkänd, och förklarades de personer, vilkas namn upptagits å listan, utsedda till suppleanter i första laguskottet.

§ 8

Anställdes val av suppleanter i andra laguskottet.

Herr förste vice talmannen avlämnade en lista, som under partibeteckningen »Gemensam lista» upptog följande namn:

Bengtsson i Varberg
 Höjer, fröken
 Sandell, fröken
 Wetterström, fröken
 Johansson i Södertälje
 Rimmerfors
 Fredriksson
 Eriksson i Ängelholm, fru
 Ahlberg
 Königson
 Larsson i Hedenäset
 Sundelin
 Johansson i Norrköping
 Jönsson i Jämtlands Sikås
 Lothigius
 Svensson, fru
 Jansson i Benestad.

Sedan herr talmannen för kammaren uppläst denna lista, blev den av kammaren godkänd, och förklarades de personer, vilkas namn upptagits å listan, utsedda till suppleanter i andra laguskottet.

§ 9

Verkställdes val av suppleanter i tredje laguskottet.

Herr förste vice talmannen avlämnade en lista, som under partibeteckningen »Gemensam lista» upptog följande namn:

Andersson i Ryggestad
 Carlsson i Stockholm
 Bengtsson i Halmstad
 Munktell
 Persson i Tandö
 Kilsmo
 Lindström
 Nilsson i Östersund
 Stiernstedt
 Johansson i Öckerö
 Jansson i Benestad
 Renström-Ingenäs, fru
 Svenning
 Hamrin i Kalmar
 Bengtsson i Göteborg

Persson i Appuna
Jansson i Aspeboda.

Sedan herr talmannen för kammaren uppläst denna lista, blev den av kammaren godkänd, och förklarades de personer, vilkas namn upptagits å listan, utsedda till suppleanter i tredje lagutskottet.

§ 10

Anställdes val av suppleanter i jordbruksutskottet.

Herr förste vice talmannen avlämnade en lista, som under partibeteckningen »Gemensam lista» upptog följande namn:

Netzén
Svensson i Ljungskile
Lindström
Agerberg
Lindskog, fru
Rimås
Arweson
Jönsson i Gärds Köpinge
Eliasson i Moholm
Nilsson i Lönsboda
Wahrendorff
Johansson i Västervik
Franzén
Andersson i Långviksmon
Nilsson i Bästekille
Jäderberg, fru
Persson i Tandö
Johansson i Öckerö
Eriksson i Bäckmora
Hedin.

Sedan herr talmannen för kammaren uppläst denna lista, blev den av kammaren godkänd, och förklarades de personer, vilkas namn upptagits å listan, utsedda till suppleanter i jordbruksutskottet.

§ 11

Verkställdes val av suppleanter i allmänna beredningsutskottet.

Herr förste vice talmannen avlämnade en lista, som under partibeteckningen »Gemensam lista» upptog följande namn:

3 — Andra kammarens protokoll 1957. Nr 1

Östrand
Nihlfors
Andersson i Linköping
Wallerius, fröken
Ekström
Carlsson i Huskvarna
Andersson i Ryggestad
Wallin, fru
Nyhage
Hamrin i Jönköping
Börjesson
Jacobsson i Sala
Lundqvist
Kilsmo
Svenungsson
Adamsson
Jäderberg, fru
Olofson
Svensson i Kungälv
Lothigius
Gustafsson i Mem.

Sedan herr talmannen för kammaren uppläst denna lista, blev den av kammaren godkänd, och förklarades de personer, vilkas namn upptagits å listan, utsedda till suppleanter i allmänna beredningsutskottet.

§ 12

Anställdes val av suppleanter i Nordiska rådet.

Herr förste vice talmannen avlämnade en lista, som under partibeteckningen »Gemensam lista» upptog följande namn:

Ekendahl, fru
Helén
Andersson i Ryggestad
Braconier
Thapper
Nihlfors
Mellqvist
Gustafsson i Mem.

Sedan herr talmannen för kammaren uppläst denna lista, blev den av kammaren godkänd, och förklarades de personer, vilkas namn upptagits å listan, utsedda till suppleanter i Nordiska rådet.

Riksdagens kanslideputerade skulle

genom utdrag av kammarens protokoll underrättas om detta val samt anmodas låta uppsätta och till kamrarna avgiva förslag dels till förordnanden för de valda, dels ock till skrivelse till Konungen med anmälan om det förrättade valet.

§ 13

Föredrogos var efter annan följande Kungl. Maj:ts å kammarens bord vilande propositioner; och hänvisades därvid

till behandling av lagutskott propositionen nr 4, med förslag till lag om tillfällig förlängning av skyddstid för litterära och musikaliska verk;

till statsutskottet propositionen nr 6, angående frågor om befrielse från ersättningskyldighet till kronan m. m.;

till behandling av lagutskott propositionerna:

nr 7, med förslag till lag om fortsatt giltighet av lagen den 21 mars 1952 (nr 98) med särskilda bestämmelser om tvångsmedel i vissa brottmål, och

nr 9, med förslag till lag om ändrad lydelse av 23 kap. 3 och 20 §§ rättegångsbalken;

till statsutskottet propositionen nr 14, angående ersättning till Matilda Elisabeth Andersson m. fl.;

till jordbruksutskottet propositionen nr 15, angående försäljning av vissa kronoegendomar m. m.;

till statsutskottet propositionerna:

nr 19, angående fortsatt disposition av vissa äldre anslag, och

nr 20, angående bidrag ur statens järnvägars driftmedel till utbyggnad av Folkets hus i Hallsberg;

till jordbruksutskottet propositionen nr 22, angående anslag för budgetåret 1957/58 till Fiskeristyrelsen med statens fiskeriförsök: Undersökningar inom sötvattenslaboratoriet samt Fiskerintendenterna m. m.; samt

till statsutskottet propositionerna:

nr 25, angående bestridande av vissa haverikostnader, och

nr 26, angående täckande av vissa medelsbrister, redovisade såsom propriebalanser i försvarets civilförvaltnings räkenskaper.

§ 14

Föredrogos var för sig följande på bordet liggande motioner; och remitterades därvid

till allmänna beredningsutskottet motionen nr 5, av herr *Carlsson* i Stockholm m. fl.;

till behandling av lagutskott motionen nr 6, av herr *von Friesen* m. fl.;

till statsutskottet motionen nr 7, av herr *Gustafsson* i Borås m. fl.;

till behandling av lagutskott motionen nr 8, av herr *Gustafsson* i Borås m. fl.; samt

till allmänna beredningsutskottet motionen nr 9, av herr *Nilsson* i Göingegården m. fl.

§ 15

Justerades protokollsutdrag angående de under §§ 2—12 här ovan omförmälda valen.

§ 16

Föredrogs den av herr *Eliasson* i Malmöholm vid kammarens nästföregående sammanträde gjorda, men då bordlagda anhållan att få framställa interpellation till herr statsrådet och chefen för försvarsdepartementet angående genomförandet av 1952 års riksdags beslut om ny underbefälsorganisation.

Kammaren biföll denna anhållan.

§ 17

Föredrogs den av herr *Magnusson* i Borås vid kammarens nästföregående sammanträde gjorda, men då bordlagda anhållan att få framställa interpellation till herr statsrådet och chefen för justitiedepartementet angående tillsättandet av experter för en samordning och översyn av utredningsmaterialet beträffande ungdomsbrottslighetsfrågorna.

Kammaren biföll denna anhållan.

**Interpellation ang. publicering av en s. k. vitbok om affären Raoul Wallenberg —
Interpellation ang. storflygplatsen Halmsjön**

§ 18

Interpellation ang. publicering av en s. k. vitbok om affären Raoul Wallenberg

Herr talmannen lämnade på begäran ordet till

Herr HALLÉN (s), som anförde:

Herr talman! Någon gång under sistlidne oktober, jag minns ej dagen, men jag vet att det var en eller två dagar sedan ryska regeringen mottagit utrikesdepartementets senaste note i affären Anatole Eriksson, besökte jag vår ambassad i Moskva. Då jag någon timme senare skulle få ett samtal med en medlem av det ryska regeringspresidiet, förhörde jag mig hos ambassaden, om det kunde vara för saken gagneligt, om jag framhöll den allmänna väntan på svar, som rådde i Sverige i fråga om Raoul Wallenberg. Jag minns mycket väl, att man på ambassaden avrådde mig här för. Just då rådde en optimistisk förhoppning om svar på vår note. Jag minns, att min sagesman trodde, att svaret vore nära förestående, ehuru jag ej erinrar mig uttrycket, »inom någon vecka, före månadsskiftet» e. d. Jag fann det emellertid under sådana omständigheter lämpligast, att jag avstod från att påtala affären Wallenberg. Jag har omnämnt detta bl. a. för att få ett tillfälle att vederlägga det i några tidningar gjorda påståendet, att jag hörde till de Rysslands-farare, som saknade intresse för att påtala affären Wallenberg.

Den svenske ambassadtjänstemannens optimism, som jag förmodade hade förmedlats till utrikesdepartementet, visade sig tyvärr ogrundad. Därmed kan man väl antaga, att denna tragiska affär — åtminstone i den diplomatiska notväxlingens form — är slutbehandlad.

Men för den svenska opinionen känns det beklämmande att det skall ruva ett mörkt vacuum över en svensk mans liv, då han gjorde sin insats i humanitetens tjänst.

Därför skulle det vara av stort värde, om det tillskott av nya upplysningar, som utrikesdepartementet under år 1956 lyckats anskaffa, bleve publicerat, och jag får därför anhålla om kammarens tillstånd att ställa följande frågor till hans excellens, herr ministern för utrikes ärenden:

1) Ämnar herr utrikesministern låta publicera en s. k. vitbok om affären Raoul Wallenberg?

2) Om så blir fallet, vid vilken ungefärlig tidpunkt kan den vara att förvänta?

Denna anhållan bordlades.

§ 19

Interpellation ang. storflygplatsen Halmsjön

Ordet lämnades på begäran till

Herr STIERNSTEDT (h), som yttrade:

Herr talman! Övergivandet av tanken på Halmsjön som storflygplats har icke kunnat undgå att väcka berättigad undran i vida kretsar. Detta gäller särskilt som det allmänna där nedlagt betydande kostnader, vilka icke synes kunna göras räntebärande. Det är ett starkt önskemål att allmänheten informeras om fakta rörande Halmsjö-projektets avveckling.

Med stöd av ovanstående hemställer jag om kammarens tillstånd att till statsrådet och chefen för kommunikationsdepartementet få ställa följande frågor:

1) Vill herr statsrådet ge kammaren en redogörelse för skälen till att utbyggnaden av den berörda storflygplatsen icke fullföljts samt redogöra för de kostnader som de hittills utförda arbetena åsamkat det allmänna?

2) Ämnar herr statsrådet vidtaga några åtgärder för att nyttiggöra de företagna investeringarna och har herr statsrådet för avsikt att uppta förhandlingar med de lokala parterna angående

Interpellation ang. beskattningen av ersättningar för rökgasskador från skifferoljeverket i Kvarntorp

de ianspråktagna områdenas framtida användning?

Denna anhållan bordlades.

§ 20

Interpellation ang. beskattningen av ersättningar för rökgasskador från skifferoljeverket i Kvarntorp

Herr ANDERSSON i Björkäng (bf) erhöll på begäran ordet och anförde:

Herr talman! Driften vid skifferoljeverket i Närkes Kvarntorp började 1942. Anläggningarna byggdes ut successivt under kriget, och efter krigsslutet har en fortsatt utbyggnad skett till ytterligare ökad kapacitet. Tämmligen snart sedan oljeverket tagits i bruk visade sig betydande skadeverkningar i omgivningarna. I första hand iakttogs skador på vegetationen; sedermera observerades även en anmärkningsvärd ökning av korrosionen på järn och andra metaller. De för bygden väsentliga skadorna utgöres av skador på skog samt ökad förröstning på byggnader, stängsel, ledningar och lantbruksmaskiner. Till de rent materiella skadorna kommer de luftföroreningar, som utgör en betydande olägenhet för befolkningen och ett allvarligt salulyte för fastigheterna.

Ersättningarna för rökgasskador från skifferoljeverket regleras numera genom på speciella värderingsnormer grundade överenskommelser mellan parterna. Den totala ersättningen för produktionsförlusten på växande skog rör sig enligt tillgängliga uppgifter om ca 100 000 kronor årligen, ersättningen för död skog om ca 50 000 kronor och ersättningen för rostskador, om ca 100 000 kronor, alltså sammanlagt omkring 250 000 kronor, vartill kommer ränta. Antalet sakägare i fråga om skogsskador är i runt tal 260 och i fråga om rostskador 625. Utbetalningarna sker i regel för femårsperioder.

Skattekonsekvenserna för de enskilda

sakägarna är i många fall synnerligen betungande. 1951 års förordning om ackumulerad inkomst är i sin nuvarande utformning inte tillämplig. Enda möjligheten att få lindring i beskattningen i samband med utbetalande av flera års ackumulerade ersättningar synes dock vara, att nämnda förordning kunde tillämpas.

För att anses som »ackumulerad» måste en inkomst enligt gällande förordning uppgå till minst 4 000 kronor, och detta belopp måste utgöra lägst en tredjedel av den taxerade inkomsten. Det kan ifrågasättas om det inte vore skäligt att denna inkomstgräns sänktes till förslagsvis 2 000 kronor — mindre inkomsttagare har nu föga eller ingen glädje av förordningen om ackumulerad inkomst.

Med hänvisning till det anförda hemställer jag om kammarens tillstånd att fråga statsrådet och chefen för finansdepartementet:

Ämnar herr statsrådet pröva skäligheten av att 1951 års förordning om ackumulerad inkomst tillämpas vid beskattningen av ersättningar för rökgasskador från skifferoljeverket i Kvarntorp?

Är herr statsrådet beredd att föreställa om sådan ändring i nämnda förordning, att mindre inkomsttagare icke missgynnas?

Denna anhållan bordlades.

§ 21

Anmälades, att följande motioner under sammanträdet avlämnats till herr talmannen, nämligen

nr 10, av herr *Nihlfors* och fröken *Elmén*, om ökat anslag till konsumentvaruforskning och konsumentupplysning,

nr 11, av herr *Johansson* i Öckerö *m. fl.*, om anslag till bidrag för installation av radiotelefon å handelsfartyg under 300 ton,

nr 12, av herrar *Gustafson* i Dädesjö och *Håstad*, om uppdelning av nationalmusei nuvarande avdelning för slottssamlingar och utom museet deponerade konstverk på två fristående avdelningar,

nr 13, av herr *Rimmerfors m. fl.*, om ökat statsbidrag åt de privata hemsysterskolorna,

nr 14, av herr *Johansson* i Stockholm *m. fl.*, om förbättrade möjligheter för studiebegåvad ungdom att erhålla studielön eller stipendier,

nr 15, av herr *Lundberg*, om förhöjning av allmänna barnbidragen,

nr 16, av herr *Lundberg*, om ändrad lydelse av 1 § lagen om allmänna barnbidrag,

nr 17, av herr *Jansson* i Aspeboda *m. fl.*, angående skyndsam prövning av

frågan om familjebidrag till jordbrukare och andra egna företagare,

nr 18, av herrar *Pettersson* i Norregård och *Vigelsbo*, om sänkning i vissa fall av åldersgränsen för avläggande av prov för körkort till bil, och

nr 19, av herr *Gustafsson* i Mem, om utredning rörande samordning och effektivisering av information utomlands rörande Sverige och svenska förhållanden.

Dessa motioner bordlades.

§ 22

Justerades protokollsutdrag.

Kammarens ledamöter åtskildes här-
efter kl. 10.17.

In fidem
Gunnar Britth